

Heemstede

Kadernota 2026-2029

Inhoud

Leeswijzer	5
Bestuurlijke hoofdlijnen 2026-2029.....	7
Financiële hoofdlijnen	11
Financieel (meerjaren)perspectief 2026-2029	12
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	24
Programma 1 Veiligheid.....	29
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	32
Programma 3 Economie.....	37
Programma 4 Onderwijs	40
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.....	43
Programma 6 Sociaal domein.....	47
Programma 7 Volksgezondheid en milieu.....	54
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	57
Programma 9 Raad.....	62
Technische uitgangspunten voor de Begroting 2026	63
Investeringsprogramma	64
Bijlagen.....	68

Leeswijzer

De kadernota is als volgt opgebouwd:

Bestuurlijke hoofdlijn

In dit hoofdstuk worden een aantal grote ontwikkelingen geschetst die invloed hebben op onze gemeentebegroting of dat kunnen gaan hebben. Het college heeft voor een aantal speerpunten gekozen die hier kort worden toegelicht.

Financiële hoofdlijn

In dit hoofdstuk wordt het financiële meerjarenbeeld geschetst en wordt aangegeven hoe tot het begrotingsresultaat wordt gekomen.

Programma's

In de programma's worden de mutaties per programma weergegeven en vindt een uitgebreide toelichting plaats.

Begrotingsuitgangspunten

Hier worden de technische begrotingsuitgangspunten toegelicht die gehanteerd zijn bij het opstellen van deze kadernota.

Investeringsprogramma

Hier is het investeringsprogramma 2026-2029 opgenomen en worden mutaties toegelicht.

Bedragen in dit document

Alle bedragen in de tabellen van deze kadernota en voorjaarsnota zijn afgerond. Een plus bedrag is een nadeel en een min bedrag is een voordeel. Voor de helderheid wordt het ook vermeld bij de tabellen in dit document.

Bestuurlijke hoofdlijnen 2026-2029

Voor u ligt de kadernota 2026-2029. Met dit document presenteren we het financiële meerjarenperspectief en geven we inzicht in de maatschappelijke en bestuurlijke opgaven waar we als gemeente voor staan. Vanuit het (herijkte) uitvoeringsprogramma hebben we de afgelopen drie jaar samen met de gemeenteraad gewerkt aan een gezonde, sociale en duurzame toekomst voor ons dorp. Hierbij is het uitgangspunt om het voorzieningen- en onderhoudsniveau op peil te houden. Hierdoor kunnen alle Heemstedenaren gebruik blijven maken van bijvoorbeeld de bibliotheek, het zwembad, ons mooie groen en het welzijnswerk in de buurt. De afgelopen periode is er veel nieuw beleid ingevoerd dat ervoor zorgt dat het voorzieningen- en onderhoudsniveau op peil blijft. Daar gaan we het komend jaar uitvoering aan geven.

Om financieel gezond te blijven hebben we, conform de wens van de raad, gezocht naar manieren om inkomsten te verhogen en tijd te kopen. De financiële ruimte die we door zorgvuldig begroten hebben gerealiseerd, kunnen we in magere jaren inzetten. Dit zorgt ervoor dat ombuigingen voorsnog niet nodig zijn. Half april verscheen de Voorjaarsnota vanuit het Rijk. Na het verschijnen van de meicirculaire (eind mei, begin juni) wordt het meerjarenperspectief bijgesteld en informeren we de raad over de effecten van de Voorjaarsnota van het Rijk. We verwachten extra (structurele) middelen waarmee het tekort wordt verminderd.

Dalende inkomsten, stijgende kosten

We krijgen net als alle gemeenten in Nederland komend jaar minder middelen in onze algemene uitkering vanuit het Rijk. Tegelijk worden we geconfronteerd met stijgende kosten. Zonder dat we daar zelf veel invloed op kunnen uitoefenen. Op basis van de nu beschikbare informatie zien we langere termijn dat de dalende inkomsten en de stijgende kosten leiden tot een oplopend tekort.

Dalende inkomsten

Het bedrag dat we in de uitkering vanuit het gemeentefonds ontvangen is niet voldoende ter dekking van de indexatie waarmee we geconfronteerd worden. Dit heeft een structureel effect op onze begroting. Vanaf 2024 groeit het gemeentefonds mee met het bbp. De compensatie voor de loon- en prijsstijging blijkt echter elk jaar te laag uit te vallen. Dit merken wij bijvoorbeeld in onze aanbestedingstrajecten in het fysieke domein. Kosten nemen hier toe en de loon- en prijscompensaties dekken deze kostenstijgingen niet volledig. Daarnaast zien we dat de laatste jaren steeds vaker incidenteel geld voor structurele opgaves beschikbaar wordt gesteld. Deze middelen worden sporadisch structureel gemaakt.

Stijgende kosten

Het sociaal domein is een groter wordende kostenpost. De beïnvloedbare ruimte binnen het sociaal domein is echter beperkt. We voeren voornamelijk onze wettelijke taken uit (vanuit open einde regelingen). De vraag naar hulp en ondersteuning thuis is onverminderd groot en zal gezien de vergrijzing van ons dorp toenemen. De arbeidsmarkt in deze sector verandert, waardoor de kosten oplopen. De invoering van het abonnementstarief is uitgesteld. Hierdoor missen we inkomsten. Als we de WMO in stand willen houden is actie geboden. De sociale basis speelt hierin een belangrijke rol. Bij de geboden hulp en ondersteuning is het uitgangspunt daarom: zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig en bij voorkeur zo lang mogelijk thuis. We zetten in op preventie en welzijn, zodat we extra uitgaven in het specialistische zorgveld voorkomen. Daarnaast wordt net als in de rest van Nederland de jeugdzorgproblematiek zwaarder, duren trajecten langer en blijven de kosten stijgen. De gemeentelijke inkomsten vanuit het Rijk groeien hier ook niet voldoende in mee, maar nemen zelfs af.

Dit zorgt voor grote financiële uitdagingen. We zetten samen met onze jeugdhulppartners en regiogemeenten in om bijvoorbeeld via innovatie en de inzet van meer preventie de jeugdzorg te versterken. Binnen de regio zijn we gaan werken met een nieuwe verdeelsleutel. Hoewel we verwachten dat op langere termijn voordelen te behalen zijn, betekent dit de komende jaren dat we meer bijdragen aan de kosten van jeugdhulp.

Een financieel duurzaam Heemstede

Het uitgangspunt voor het college is een financieel duurzaam Heemstede. Ondanks dat we niet op alle stijgende kosten invloed kunnen uitoefenen, hebben we altijd gewerkt aan een sluitende begroting en een stevige financiële positie voor de gemeente. De afgelopen jaren hebben we dit op verschillende manieren gedaan. Zo hebben we onze uitvoeringskracht in 2023 op orde gebracht. Dit heeft enerzijds geleid tot een nodige investering in de organisatie. Anderzijds heeft het ervoor gezorgd dat onze organisatie beter in staat is de taken en ambities uit te voeren. Tegelijk merken we binnen onze organisatie de effecten van de zeer krappe arbeidsmarkt. Het is steeds lastiger specialistische functies in te vullen. Bijvoorbeeld binnen het domein verkeer en mobiliteit, maar ook op andere gebieden. We hebben als kleine gemeente een minder goede concurrentiepositie ten opzichte van grotere gemeenten. Onder andere door de salarisschalen die we hanteren. Daarmee zien we dat de druk op de uitvoering toeneemt.

Tot slot blijft het zoeken naar een goed evenwicht tussen de toename aan (wettelijke) taken en (bestuurlijke) ambities. Doelmatig en efficiënt werken staan hierbij centraal. Onze lokale uitvoeringskracht is in de basis op orde. Tegelijk zoeken we altijd, waar mogelijk, de samenwerking in de regio om onze kracht te vergroten.

Menukaarten

In 2024 zijn we gestart om samen met de raad te bezien welke mogelijkheden er zijn om financieel stabiel te blijven via het menukaarten proces. We hebben, conform de lijn uit de raad, inkomsten verhoogd door te werken aan de kostendekkendheid van de leges en deze realistisch te ramen. Dit hebben we in 2025 doorgezet. Naast de leges hebben we gekozen om de precario voor ligplaatsen te verhogen. Meer ruimte voor inkomstenverhoging lijkt er op dit moment niet te zijn. We proberen een verhoging van de onroerende zaak belasting (ozb) te vermijden. We zien dat we in Heemstede een hoge mate van onbenutte belastingcapaciteit hebben. Daarbij zien we dat de ozb-tarief in Heemstede lager ligt dan het landelijk gemiddelde. In de financiële hoofdlijn gaan we hier verder op in. Het inzetten van de reserve structureel dekkingsmiddel levert ons tijd op. Hierdoor hebben we de tijd om zorgvuldig de mogelijkheden te onderzoeken om het financieel structurele tekort van de begroting op te lossen. Indien nodig, zetten we deze reserve voor 2026 en 2027 in voor het dichten van een eventueel begrotingstekort. We hebben de mogelijkheid om deze reserve in te zetten doordat we financieel zorgvuldig zijn geweest.

Niet bezuinigingen, geen nieuw beleid

Op verschillende plekken wordt nog gesproken met het Rijk over de tekorten bij de gemeenten. Onder andere via de VNG wordt (desnoods met juridische stappen) getracht meer middelen voor de taken te krijgen (commissie van Ark, overleg Rijk-VNG etc.) die we uitvoeren. In de Voorjaarsnota van het Rijk is bekend geworden dat er toch extra middelen komen voor gemeenten voor onder andere de jeugdzorg. De exacte effecten hiervan, rekenen we na verschijnen van de meicirculaire door. Zodra de meicirculaire verschijnt, verwerken we de effecten hiervan in het financieel meerjarenbeeld. Dit maakt dat we als college terughoudend zijn en blijven met bezuinigingen. Dit is in lijn met de wens

uitgesproken door de raad in het proces menukaarten. We kiezen er bewust voor niet in te zetten op nieuw beleid, maar via de lijnen van het uitvoeringsprogramma verder te werken. We blijven zoeken naar andere mogelijkheden om inkomsten te verhogen. De inzet van de onbenutte belastingcapaciteit kan uiteindelijk een middel zijn om in te zetten. De (financiële) draagkracht in ons dorp als geheel is groot. Het college ziet mogelijkheden om hier uit te putten.

Wij realiseren ons dat in het voorjaar van 2026 een nieuwe bestuursperiode aanbreekt. Het college wil een nieuw bestuur niet belasten met een ongedekt financieel resultaat of zonder ruimte om nieuw beleid te realiseren. Het uitgangspunt van het college is om de begrotingsjaren 2026 en 2027 structureel sluitend aan te bieden. Dit lijkt te lukken door de ingezette lijn van tijd kopen en inkomsten verhogen, mede op basis van de huidige informatie uit de Voorjaarsnota van het Rijk. Om 2028 en 2029 sluitend te krijgen is meer nodig. Dit kunnen we als gemeente niet alleen. We gaan onze stem sterker laten horen in de lobby richting het Rijk. Indien nodig steunt het college de VNG om juridische stappen te zetten richting het Rijk. Het uitvoeren van steeds meer taken, in een complexer wordende wereld, kan alleen als we hiertoe (financieel) voldoende worden uitgerust. De verwachte besparing vanuit de Hervormingsagenda Jeugd verwerken we in onze kadernota. Mochten er nieuwe (wettelijke) taken met onvoldoende middelen komen, overwegen wij ze niet uit te voeren.

Uitvoeringsprogramma

We streven ernaar een aantal grote plannen de volgende fase in te brengen. We beogen in 2026 binnen de projecten 't Groot Clooster en het Manpadsgebied stappen te zetten naar realisatie. Met deze projecten zetten we concrete stappen naar meer woonruimte voor onze inwoners, in een duurzaam ontwikkeld, groene en toegankelijke leefomgeving, met ruimte voor betaalbare woningen. We werken aan duurzame jeugdzorg voor onze kinderen en ondersteuning aan mensen vanuit de WMO. Dit vraagt van ons dat we samen met onze maatschappelijke partners en buurgemeenten inzetten op innovatie in deze sectoren. Preventie gaat een steeds grotere rol spelen. In 2050 moet ook Heemstede klimaatneutraal, aardgasvrij en circulair zijn. Om dit te behalen versnellen we enkele plannen uit het Programma Heemstede Duurzaam 2025-2030. Dit is nodig om de doelstellingen daadwerkelijk te realiseren. We blijven werken aan humane, zorgvuldige en goed georganiseerde opvang van mensen die bescherming zoeken tegen oorlog en geweld. Wij nemen blijvend onze verantwoordelijkheid en geloven in de draagkracht van ons dorp om deze opgave te realiseren.

Op het gebied van verkeer en mobiliteit zien we uitdagingen. Het is belangrijk dat duidelijk wordt hoe Heemstede haar wegen in de toekomst inricht, geborgd in de op te stellen mobiliteitsvisie. De gemeente wil strategisch sturen om de verwachte groei in verkeersbewegingen te kunnen opvangen. Ook gaan we de samenhang duiden van de uitwerking samen naar 30 door middel van belijnen, bebording, communicatie en monitoring, de parkeervisie, de doorfietsroutes, het OV, het vrachtverkeercirculatieplan en aanvullende mobiliteitsonderzoeken. Als laatste zetten we in op duurzame (onderhouds)projecten van onze wegen, bruggen en watergangen. Om deze uitdagingen aan te kunnen, moeten we blijven inzetten op de capaciteit in onze organisatie op het gebied van verkeer en mobiliteit.

Veiligheid en ICT

We zien dat we op enkele gebieden moeten investeren om onze uitvoering en dienstverlening op orde te houden. In 2022 is besloten de handhavingscapaciteit voor een periode van drie jaar uit te breiden. De onderbouwing hiervoor was gebaseerd op de verwachte capaciteitsproblemen bij politie – naar inschatting toen – tot en met 2025. Hierdoor wordt in diverse openbare orde situaties steeds vaker

appèl gedaan op inzet van het team Toezicht & handhaving. Inmiddels is duidelijk geworden dat de politiecapaciteit, bij het meest positieve scenario, pas na 2027 op orde zal zijn. Het is de verwachting dat de bevoegdheden van boa's ook de komende jaren verder toenemen. Kortom, we moeten in onze boa's blijven investeren.

ICT is steeds meer een strategisch middel voor het functioneren van de gemeente en het leveren van een kwalitatieve dienstverlening. In de komende jaren streven wij ernaar een flexibele digitale werkomgeving te realiseren, die effectiever aansluit op de behoeften van gebruikers. Deze omgeving is breed toegankelijk, gegevens worden veilig verwerkt en voldoen aan de vereisten van moderne informatietechnologieën. In 2026 wordt hiervoor een meerjarig uitvoeringsagenda gerealiseerd, binnen de kaders van onze visie op Informatievoorziening en Informatiearchitectuur. We vervangen en vernieuwen de ICT via een meerjarig vervangingsplan. In 2026 vervangen wij onder andere het gegevensdistributiesysteem voor landelijke basisregistraties, het systeem voor de gemeentelijke P&C-cyclus en de vaste telefonie-infrastructuur. De implementatie van de Wet Open Overheid (Woo) vergt ook investering. Overheidsorganisaties moeten steeds beter bereikbaar en toegankelijker zijn. We moeten investeren in het op een laagdrempelige, toegankelijke en snelle manier beantwoorden van vragen en beschikbaarheid van publieke informatie. Dit vergt opleiding en investering in ICT voorzieningen en processen.

Gesprek met de raad

Het college heeft het doel om 2026 en 2027 sluitend aan te bieden. Dit lijkt door onze inkomsten te verhogen, tijd te kopen en met de huidige informatie uit de Voorjaarsnota van het Rijk te lukken. Voor 2028 en 2029 voorzien we wel een tekort. Daar moeten we met elkaar over in gesprek om gezamenlijk keuzes te maken. Met oog voor de landelijke ontwikkelingen en de knoppen uit de menukaarten die we nog niet benutten. Bijvoorbeeld het verhogen van de ozb of het inzetten van ombuigingen. Voor het college vormt de behandeling van de kadernota het aangewezen moment om daarop in te gaan. Samen met de raad wil het college bij de kadernota besluiten óf en zo ja, wélke knoppen we extra gaan inzetten. Zeker gezien we in het laatste jaar zitten van deze bestuursperiode. Samen willen we de keuzes maken voor een gezonde, sociale en duurzame toekomst voor ons dorp en onze inwoners.

Financiële hoofdlijnen

Bijna alle gemeenten hebben vandaag de dag te maken met financiële problemen als gevolg van het beleid van het Rijk, waarbij gemeenten er al jaren steeds meer taken bij krijgen, maar waarbij de middelen achterblijven. De balans tussen taken en middelen voor gemeenten staat al langer onder druk. Dat wordt bijvoorbeeld zichtbaar binnen het sociaal domein op de Jeugdzorg (Jgz) en bij de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

In de kadernota is ook de financiële doorwerking vanuit de voorjaarsnota 2025 verwerkt. Deze kadernota geeft het volledige meerjarenbeeld. In de volgende tabel wordt het *begrotingssaldo* weergegeven. Het begrotingssaldo bestaat uit het saldo van de structurele en incidentele baten en lasten. Voor de mate van toezicht en de financiële stand van zaken is het *structureel begrotingssaldo* van belang. Daar wordt op ingegaan onder het kopje "Financieel (meerjaren)perspectief 2026-2029".

Per P&C document is de opbouw van het begrotingssaldo als volgt:

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Begroting		Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting '25	-321	111	200	1.330	2.387
Doorwerking mutaties vanuit '24	17	17	17	17	17
Voorjaarsnota '25	162	-394	-409	-537	-508
Stand begroting 2025-2029 tot en met de voorjaarsnota 2025	-142	-266	-192	811	1.896
Kadernota 2026-2029	0	457	599	1.000	989
Stand begroting 2025-2029 tot en met de kadernota 2026-2029	-142	191	408	1.811	2.886

Financieel (meerjaren)perspectief 2026-2029

Het structurele begrotingssaldo 2026-2029 laat een oplopend negatief saldo zien vanaf 2026. In 2026, 2027, 2028 en 2029 is dat respectievelijk € 0,9 miljoen, € 1,4 miljoen, € 3,6 miljoen en € 4,2 miljoen. Onder het kopje structureel begrotingsresultaat 2026 wordt ingegaan op de mutaties die al onderdeel zijn van dit resultaat en het voorstel van het college voor het sluitend maken van de jaren 2026 en 2027.

Structureel begrotingsresultaat

De volgende tabel geeft het structureel begrotingsresultaat 2025-2029 weer.

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Begroting		Meerjarenraming		
	2025	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo	-142	191	408	1.811	2.886
Waarvan incidenteel	471	-700	-992	-1.809	-1.351
Totaal structureel	-613	891	1.400	3.619	4.237

Om niet onder preventief toezicht van de provincie te komen en aan te sluiten bij de voorschriften uit het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) moet de begroting in ieder geval in het begrotingsjaar 2026 (of het laatste jaar 2029 van de meerjarenbegroting) structureel in evenwicht zijn.

Onzekerheden Rijksbeleid

Deze kadernota wordt opgesteld op het moment dat er grote onzekerheden zijn rond financiële onderwerpen met het Rijk. Binnen het sociaal domein is er nog geen zekerheid over de opvolging van de adviezen van de commissie Van Ark aan het Rijk met betrekking tot de hervormingsagenda Jeugd (HVAJ). De meicirculaire van het gemeentefonds is nog niet ontvangen. Het effect van de meicirculaire (die de uitwerking van de voorjaarsnota van het rijk bevat) op het meerjarenperspectief ontvangt de gemeenteraad separaat voor behandeling van de kadernota in de raad. Indien mogelijk berichten we dan ook over de uitwerking van de aanbevelingen van de commissie van Ark voor de jeugdzorg.

Voorjaarsnota Rijk

De voorjaarsnota van het rijk en de uitwerking hiervan in het gemeentefonds (meicirculaire) is op het moment van opstellen van de voorjaars- en kadernota door de gemeente Heemstede nog niet vastgesteld. Bij de behandeling van de voorjaars- en kadernota in de raad wordt daarom ook het raadsvoorstel van de meicirculaire gemeentefonds betrokken. Indien hieruit blijkt dat de begrotingsresultaten 2026-2029 door de meicirculaire anders uitvallen en aanleiding geven tot een ander dekkingsvoorstel wordt dat de raad in het raadsvoorstel voor de meicirculaire voorgelegd.

Ravijnjaar 2026 en ingezette maatregelen

Het structureel begrotingstekort vanaf het ravijnjaar 2026 is sinds de opstelling in 2023 van de kadernota 2024-2027 gewijzigd. In de kadernota 2024-2027 bedroeg het structureel begrotingstekort in het ravijnjaar 2026 nog € 4,2 miljoen. In deze kadernota 2026-2029 is het tekort in het ravijnjaar 2026 teruggebracht met € 3,3 miljoen tot € 0,9 miljoen. Daarbij is al rekening gehouden met de

verhoging van de lasten in het sociaal domein (Jgz en Wmo) vanaf 2025. Ook het tekort aan compensatie van het Rijk voor de loon- en prijsindexatie 2026 (€ 450.000 - zie onderdeel indexatie) is al verwerkt in de begroting. We houden in deze kadernota 2026-2029 rekening met het uitgangspunt dat het onderhouds- en voorzieningenniveau op peil moet blijven.

De vermindering van het begrotingstekort is deels ontstaan uit verbeteringen in het gemeentefonds zoals het schrappen van de opschalingskorting en de aanpassing in de hoeveelheidsfactoren bij de berekening van het fonds. Daarnaast heeft het college de raad de volgende maatregelen voorgesteld waarmee het tekort verder omlaag gebracht kon worden.

- Opdracht van het college aan de ambtelijke organisatie tot een onderzoek naar doeltreffendheid/doelmatigheid (2023). Hierbij was de inzet besparingen op budgetten waarbij de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid niet zou worden aangetast. Dit onderzoek leidde tot een structurele besparing oplopend tot € 315.000 (pag.10 kadernota 2024-2027).
- Het kritisch kijken naar de onderhoudsniveaus en de daaraan gekoppelde voorzieningen. Hierbij is in samenspraak met de raad het onderhoudsniveau groen van A naar B gebracht waardoor het beschikbare groenbudget toereikend bleef voor het onderhoud en verdere budgetverhoging achterwege kon blijven.
- Beperkt verhogen van de onroerend zaakbelasting van € 1 miljoen zodat in 2024 en 2025 een structureel sluitend begrotingssaldo werd bereikt. Hierdoor bleef het repressief toezichtskader van de provincie van kracht.
- In elk begrotingsjaar bij de kadernota wordt kritisch gekeken naar de uitvoerbaarheid en noodzaak van het investeringsprogramma en worden bijbehorende kapitaallasten in lijn gebracht met de geactualiseerde uitvoeringsplanning. Bij deze actualisatie worden investeringen niet alleen later gepland of getemporeerd maar indien mogelijk ook geschrapt. Door het verschuiven van grote investeringen (zoals het IHP) op basis van geactualiseerde planningsdrukken kapitaallasten in een later jaar op de begroting en vindt betere spreiding van kapitaallasten in de tijd plaats.
- Verder zijn in 2024/2025 met de menukaarten (d.w.z. de mogelijke oplossingsrichtingen voor het begrotingstekort) andere mogelijkheden tot bezuinigingen en inkomstenverhogingen (in lijn met de omliggende gemeenten) in beeld gebracht. Deze zijn ook gepresenteerd aan de raad.
- De inkomstenverhogingen bij leges die opgenomen waren in de menukaarten zijn in deze kadernota 2026-2029 verwerkt.

Menukaarten

Met "menukaarten" wordt verwezen naar de oplossingsrichtingen van het begrotingstekort die eerder in beeld zijn gebracht. In het structureel begrotingssaldo van voorgaande tabel is reeds rekening gehouden met vier opties uit deze menukaarten: de verhoging van de precario (€ 55.000), de kostendekkendheid leges (€ 50.000), de tariefsverhoging van de ligplaatsen (€ 70.000) en de doorwerking van de hoeveelheidsveranderingen uit de decembercirculaire 2024 van het gemeentefonds (€ 300.000). De hogere kostendekkendheid leges is besloten door de raad. In december 2025 wordt de raad de tariefsverhogingen in de verordeningen voorgelegd bij precario en liggeld. De raad is in de technische sessie rond de menukaarten op 10 maart 2025 over deze verwerking geïnformeerd.

Dekkingsvoorstel 2026 en 2027 college

Het college wil de jaren 2026 en 2027 structureel sluitend presenteren in de begroting 2026-2029. Gelet op de uitkomsten bij deze kadernota 2026-2029 moet daarvoor extra dekking worden gezocht waarbij teruggespreken kan worden naar de opties zoals die in de menukaarten zijn voorgesteld. We willen niet harder bezuinigen dan nodig, ook gezien de eerdere standpunten van de gemeenteraad en de financiële onzekerheden met het Rijk waarover op dit moment nog geen uitsluitsel is te geven. Tegelijkertijd realiseren wij ons ook dat er in het voorjaar van 2026 een nieuwe coalitie aantreedt die we inhoudelijk niet voor de voeten willen lopen en niet financieel willen opzadelen met een ongedekt financieel resultaat.

Begrotingsjaren 2026 en 2027

Onder het kopje "verdere verdieping kadernota 2026-2029" gaan we in op de mutaties in de kadernota 2026-2029. Een belangrijke nadeel ontstaat binnen het sociaal domein (Jgz en Wmo), Hier spelen tevens grote financiële onzekerheden met betrekking tot het rijksbeleid. Naar verwachting is hier bij de begroting 2026-2029 (raad november 2025) meer duidelijkheid over. Daarom wordt nu voorgesteld de Hervormingsagenda Jeugd te verwerken in de begroting 2026-2029 en de reserve structureel dekkingsmiddel in te zetten voor de jaren 2026 en 2027. De hervormingsagenda Jeugd (HVAJ) is in feite een taakstelling van het Rijk op de budgetten voor de jeugdzorg. Op basis van de aanbevelingen van de commissie van Ark verwachten wij dat het rijk de gemeenten hierin tegemoet komt. Mocht dat niet zo zijn dan kan de reserve sociaal domein ingezet worden om gefaseerd naar de taakstelling toe te groeien. Daarnaast verwachten wij op basis van de voorjaarsnota van het Rijk dat de meicirculaire van het gemeentefonds voor 2026 en 2027 financieel gunstig uitwerkt.

Met het dekkingsvoorstel HVAJ en de inzet van de reserve structureel dekkingsmiddel ziet het financieel meerjarenbeeld er als volgt uit:

<i>plus = nadeel, min = voordeel (bedragen x € 1.000)</i>				
	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo voorjaars- en kadernota (structureel en incidenteel)	191	408	1.811	2.886
Waarvan incidenteel	-700	-992	-1.809	-1.351
Structureel begrotingssaldo inclusief voorjaars- en kadernota	891	1.400	3.620	4.237
Dekkingsvoorstellen				
Hervormingsagenda Jeugd	-829	-877	-877	-877
Inzet reserve structureel dekkingsmiddel (saldo op 1 januari 2025 € 915.000)	-62	-523	0	0
Begrotingssaldo incl. dekkingsvoorstellen	0	0	2.743	3.360

De inzet van de reserve structureel dekkingsmiddel past binnen de voorwaarden die het Rijk en de provincie hieraan stellen. In 2025 hebben we hierover informeel verkennende gesprekken met de provincie Noord-Holland gevoerd. Daarnaast past de inzet bij de onzekerheden rond het gemeentefonds en zoals aangegeven verwachten wij dat er bij de opstelling van de primaire begroting 2026-2029 meer duidelijkheid is. Wij vinden het niet gewenst om op dit moment al bezuinigingen voor te stellen die ingrijpen op het voorzieningenniveau of die de onroerende zaakbelasting met meer dan de indexering verhogen.

Begrotingsjaren vanaf 2028

Met de verwerking van de Hervormingsagenda jeugd en de inzet van de reserve structureel dekkingsmiddel is de begroting vanaf 2028 niet structureel sluitend. Indien de financiering van het Rijk structureel achter blijft zijn vanaf 2028 ombuigingen in het beleid of verhogingen van de eigen

inkomsten (waaronder de onroerende zaakbelasting) noodzakelijk. In dat verband wordt de raad hier geïnformeerd over de onbenutte belastingcapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de menukaarten is aangegeven dat een Ozb verhoging als een laatste optie kan worden ingezet. Uit onderzoek dat is uitgevoerd door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) blijkt dat ons tarief net als voorgaande jaren ook in 2025 voor de Ozb eigenaren woningen en Ozb eigenaren niet-woningen onder het landelijk gemiddelde tarief ligt:

Landelijk gemiddeld tarief 2025 Ozb eigenaren woningen: 0,0924%

Landelijk gemiddeld tarief 2025 Ozb eigenaren niet-woningen: 0,3365%

Gemeente Heemstede tarief 2025 Ozb eigenaren woningen: 0,0814%

Gemeente Heemstede tarief 2025 Ozb eigenaren niet-woningen: 0,3019%

De onbenutte belastingcapaciteit voor Heemstede bedroeg in de begroting 2025 € 6,3 miljoen.

Samenvattend

De kadernota 2026-2029 is samengesteld met het uitgangspunt dat het onderhouds- en voorzieningenniveau op peil moet blijven. De begrotingsjaren 2026 en 2027 zijn structureel sluitend. Om het structureel begrotingstekort terug te dringen heeft het college al maatregelen doorgevoerd. Daarnaast zijn opties voor een structureel sluitende begroting vanaf 2028 in beeld gebracht. De kadernota bevat nog niet de meicirculaire van het gemeentefonds. Op basis van de voorjaarsnota van het Rijk verwachten wij wel dat hier nog een financieel voordeel uit komt. De meicirculaire van het gemeentefonds wordt de raad tegelijk met de kadernota voorgelegd. Eventuele voordelen daaruit kunnen nog leiden tot aanpassing van het dekkingsvoorstel zoals dat in deze kadernota is gedaan.

Verdere verdieping kadernota 2026-2029

In dit hoofdstuk zullen we dieper ingaan op de onderdelen waaruit de kadernota 2026-2029 is opgebouwd. Voor een meer samenhangend en begrijpelijk overzicht wordt daarbij het onderscheid in structurele en incidentele mutaties wel vermeld in de tabel maar niet als aparte tabel gepresenteerd. De volgende tabel geeft het totaal van de mutaties gegroepeerd naar speerpunten, autonome ontwikkelingen, gemeentefonds, indexering en kapitaallasten. Uit de tabel blijkt het totaal van de mutaties (structureel en incidenteel samen) in de kadernota 2026, 2027, 2028 en 2029 van respectievelijk € 495.000 nadelig, € 638.000 nadelig, € 911.000 nadelig en € 2.311,000 nadelig.

Daarna wordt per groep een meer gedetailleerde toelichting gegeven.

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000	Begroting	Meerjarenraming			
	2026	2027	2028	2029	
Speerpunten	454	946	1.016	966	
Autonome ontwikkelingen	209	-67	-37	-300	
Gemeentefonds kadernota	-265	-367	-461	752	
Indexering	447	448	497	582	
Kapitaallasten	-388	-360	-14	369	
Totaal mutaties kadernota	457	599	1.000	2.369	

Speerpunten

In verband met de financiële ontwikkelingen in 2026 is de kadernota 2026-2029 zoveel mogelijk beleidsarm. Speerpunten kunnen alleen voortkomen uit bestaand beleid en eerder genomen besluiten. Een aantal speerpunten werkt door vanuit de voorjaarsnota. Dit wordt aangegeven. De speerpunten worden aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.

plus = nadeel, min = voordeel (bedragen x € 1.000)

Speerpunt	I/S	2026	2027	2028	2029	P&C document
<i>ICT</i>						
Informatievoorziening en architectuur	S	14	14	14	14	VJN + kadernota
<i>IHP</i>						
Verhuur de Wissel (tijdelijke onderwijslocatie)	I	-380	0	0	0	Kadernota
<i>Inkomstenverhoging (menukaarten)</i>						
leges verhogen	S	-50	-50	-50	-50	VJN + kadernota
Precariobelasting verhogen	S	-55	-55	-55	-55	VJN + kadernota
Tariefsverhoging ligplaatsen	S	-70	-70	-70	-70	VJN + kadernota
<i>Sociaal domein</i>						
Lasten WMO	S	450	450	450	450	VJN + kadernota
Verdeelsleutel Jeugd	S	396	503	609	609	VJN + kadernota
<i>Subsidies</i>						
Kom in mijn tuin (voortzetting door WIJ Heemstede) en Dierenopvang	I/S	58	58	58	8	Kadernota
Tijdelijke uitbreiding team handhaving en toezicht	I	41	41	0	0	Kadernota
<i>Verkeer</i>						
Mobiliteit, verkeer en vervoer	S	50	55	60	60	VJN + kadernota
Totaal		454	946	1.016	966	

De speerpunten worden in detail toegelicht onder de programma's. Hieronder vindt een korte toelichting plaats.

[Informatievoorziening en architectuur \(€ 14.000 structureel nadeel\)](#)

Voor de samenhang tussen software en hardware is regelmatig onderzoek vereist. Hiermee wordt bijvoorbeeld voorkomen dat er bijvoorbeeld dubbelingen in software zijn. Omdat het onderzoek jaarlijks plaats vindt zijn de kosten structureel.

[Verhuur de Wissel \(€ 380.000 incidenteel voordeel\)](#)

De tijdelijke onderwijslocatie wordt tijdelijk verhuurd bij leegstand. Het betreft een incidenteel voordeel omdat de locatie voor het IHP wordt gebruikt.

[Leges verhogen \(€ 50.000 structureel voordeel\)](#)

Bij de behandeling van de begroting heeft de raad aangegeven een hogere kostendekkendheid te willen bij de leges. In de kadernota is met een structureel bedrag van € 50.000 rekening gehouden. Het onderzoek loopt momenteel. Dit is een optie uit de menukaarten.

Precariobelasting verhogen (€ 55.000 structureel voordeel)

Deze verhoging was een optie in de menukaarten. In de kadernota is dit structureel verwerkt.

Tariefsverhoging ligplaatsen (€ 70.000 structureel voordeel)

Hiermee is in de belastingverordening van december 2024 al rekening gehouden. Het betreft een structurele verhoging.

Lasten Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) (€ 450.000 structureel nadeel)

De lasten van de Wmo stijgen Dit blijkt onder meer uit het onafhankelijk tarievenonderzoek voor de huishoudelijke ondersteuning. In de kadernota houden we structureel rekening met een stijging.

Verdeelsleutel Jeugd (€ 396.000 nadeel, oplopend naar € 609.000 structureel nadeel)

De verdeelsystematiek tussen de regiogemeenten is gebaseerd op zorgwaarde. Dit heeft structureel nadelige gevolgen voor Heemstede. Er zijn meerdere varianten onderzocht in de verdeelsystematiek waarbij de nu door alle regiogemeenten ondersteunde variant voor Heemstede financieel het meest gunstige was.

Subsidie "Kom in mijn tuin" en dierenopvang (incidenteel € 50.000 nadeel, structureel € 8.000 nadeel)

Het bedrag bij dierenopvang (€ 8.000 nadeel) is een structureel bedrag dat nodig is om aan de wettelijke verplichting te voldoen. Voor "kom in mijn tuin" is een voorstel voorgelegd. Het totaalbedrag is € 75.000 waarvan € 25.000 gedekt wordt uit de reserve opvang aandachtsgroepen. Onder het programma 6 wordt de mutatie gedetailleerd toegelicht.

Tijdelijk uitbreiding team handhaving (€ 41.000 incidenteel nadeel)

De politie heeft te weinig capaciteit voor de handhaving van openbare orde en veiligheid. Naar verwachting is dat in 2028 opgelost. Voor de ondersteuning van de politie is incidenteel € 41.000 nodig.

Mobiliteit, verkeer en vervoer (€ 60.000 structureel nadeel)

In de kadernota 2025 is het komen tot een mobiliteitsvisie meegenomen. Omdat in Heemstede geen ervaren verkeerskundigen meer zijn en landelijk een tekort aan deze specialisten is, is structureel € 60.000 extra aan kosten noodzakelijk. Omdat het hier regulier werk betreft, heeft het niet beschikbaar stellen van middelen impact op alle lopende werkzaamheden en projecten in de openbare ruimte.

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen vloeien voort uit beleidskeuzes uit het verleden of niet *direct* te beïnvloeden mutaties (zoals de bijdragen gemeenschappelijke regelingen (GR), trendmatige effecten, eerdere besluiten rond kostendekkendheid zoals bij rioolheffing, afvalstoffenheffing en begraafrechten etc.).

plus = nadeel, min = voordeel (bedragen x € 1.000)

	I/S	2026	2027	2028	2029	P&C document
<i>IASZ</i>						
Spaarne werkt bijdrage	S	-51	-70	-84	-81	Kadernota
<i>IHP</i>						
IHP kinderdagverblijven	S	0	0	17	-16	Kadernota
<i>Heffingen/belastingen</i>						
Afvalstoffenheffing	S	34	-3	-3	-1	Kadernota
Rioolheffing	S	114	100	89	-145	Kadernota
<i>Overigen/diversen</i>						
Raamcontract huisadvocaat	S	45	45	45	45	VJN + kadernota
Begraafplaats	S	3	2	2	3	Kadernota
CDOKE	S	-24	-24	-24	-24	Kadernota
Opvang ontheemden	I	-6	-4	34	32	VJN + kadernota
Bestemmingsreserve WCP	I	94	-113	-113	-113	VJN + kadernota
Totaal autonome ontwikkelingen		209	-67	-37	-300	

De autonome ontwikkelingen worden in detail toegelicht onder de programma's. Hieronder vindt een korte toelichting plaats.

Spaarne Werkt (€ 51.000 voordeel, oplopend tot structureel € 81.000 voordeel)

De aanpassing van de verdeelsystematiek binnen de GR is structureel voordelig voor Heemstede.

IHP kinderdagverblijven (€ 17.000 structureel nadeel)

De huur is gekoppeld aan de doorwerking van de actualisatie van het investeringsprogramma. Het uitgangspunt is dat de kapitaallasten worden gedekt door de huur van het kinderdagverblijf.

Afvalstoffenheffing (€ 34.000 nadeel aflopend tot structureel € 1.000 voordeel)

De actualisatie van de lasten van de investering in het nieuwe afvalsysteem leidt tot een mutatie in de heffing. De afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend zijn (wettelijk). Hiermee wordt de heffing in overeenstemming met de lasten gebracht.

Rioolheffing (€ 114.000 nadeel aflopend tot structureel voordeel van € 145.000)

De actualisatie van de lasten van de investeringen en vertraging in de lasten bij het programma water 2022-2026 leidt tot een mutatie in de heffing. De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend zijn (wettelijk). Hiermee wordt de heffing in overeenstemming met de lasten gebracht.

Raamcontract huisadvocaat (€ 45.000 structureel nadeel)

De uurtarieven van advocaten zijn gestegen. Dit werkt structureel door in de lasten van het gesloten raamcontract met de huisadvocaat.

Begraafplaats (€ 3.000 structureel nadeel)

De opbrengst van de begraafrechten wordt in overeenstemming gebracht de lasten van de begraafplaats. De raad heeft eerder bepaald dat de begraafplaats 100% kostendekkend moet zijn. De grafkelder is hier in verband met de monumentenstatus van uitgezonderd.

CDOKE (€ 24.000 structureel voordeel)

De tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE) is een Sisa subsidie (specifieke uitkering van het rijk). De subsidie mag als structureel worden beschouwd. Met deze mutatie wordt aangesloten bij de structurele subsidie.

Opvang ontheemden (€ 6.000 voordeel tot € 32.000 incidenteel nadeel)

De opvang ontheemden is tot en met 2029 budgettair neutraal opgenomen. De rijksuitkering dekt de gemeentelijke lasten. Verschillen worden verrekend met de reserve opvang aandachtsgroepen. De lasten zijn gemuteerd bij de indexatie en in de kapitaallasten. Met deze mutatie wordt gezorgd dat de opvang weer budgettair neutraal in de begroting is opgenomen.

Bestemmingsreserve WCP (€ 94.000 nadeel tot € 113.000 incidenteel voordeel)

Het wegcategoryseringsplan (fase I) is nog onderdeel van het investeringsprogramma. Het investeringsprogramma is geactualiseerd. De afschrijving van deze investeringen worden gedekt uit de bestemmingsreserve WCP. Met deze mutatie brengen we de onttrekking aan de bestemmingsreserve weer in overeenstemming met de afschrijving van de gekoppelde investeringen. Dit is een technische wijziging waardoor deze investeringen budgettair neutraal in de begroting zijn opgenomen. Het vervallen of verlagen van een investering gekoppeld aan deze bestemmingsreserve leidt tot een vrijval uit de bestemmingsreserve WCP gelijk aan de verlaging van de investering.

Gemeentefonds

Het gemeentefonds is aangepast op basis van de decembercirculaire 2024. Het bedrag voor de indexatie van lonen en prijzen (LPO) in 2029 wordt overeenkomstig het beleid in Heemstede opzij gezet.

Heemstede begroot op basis van constante prijzen. De LPO in het gemeentefonds wordt opzij gezet en structureel ingezet wanneer de begroting met dat jaar wordt geïndexeerd. Bijvoorbeeld: de LPO 2027 wordt ingezet zodra de indexatie 2027 in de begroting wordt opgenomen. Dat gebeurt bij de kadernota 2027-2030.

In deze kadernota 2026-2029 is dus de LPO 2026 ingezet. Dit wordt toegelicht onder het kopje "indexaties".

<i>plus = nadeel, min = voordeel (bedragen x €)</i>					
	I/S	2026	2027	2028	2029
Effecten decembercirculaire (volume accres en aanpassingen WOZ waarde)	S	-265	-367	-461	-546
Loon-prijsontwikkeling 2029 (LPO)	S	0	0	0	1.298
Totaal mutatie gemeentefonds		-265	-367	-461	752

Indexering

De begroting is overeenkomstig de uitgangspunten geïndexeerd met 4,1% voor de lonen en salarissen en met 3,4% voor de lasten en baten van de overige budgetten. De lopende investeringen en het investeringsprogramma worden niet automatisch geïndexeerd maar alleen indien blijkt dat dit noodzakelijk is.

plus = nadeel, min = voordeel (bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029
Salarissen (4,1%)	625	625	674	759
Indexatie budgetten (3,4%)	806	808	808	808
Totaal	1.432	1.433	1.482	1.568
Inzet prijscompensatie gemeentefonds 2026	-985	-985	-985	-985
Nadelig resultaat door indexatie	447	448	497	582

De in het gemeentefonds ontvangen LPO is niet voldoende ter dekking van de indexatie. Het verschil komt structureel nadelig ten laste van de begroting.

Kapitaallasten

Het investeringsprogramma tot en met 2029 is geactualiseerd. Dat betekent dat investeringen zoveel mogelijk realistisch worden geraamd in het juiste uitvoeringsjaar. De kapitaallasten leiden tot een voordelig verschil in de jaren 2026 en 2027. Dit komt omdat investeringen (zoals in het IHP) zijn verschoven waardoor de kapitaallasten later ontstaan. Vanaf 2029 ontstaat daarom een nadeel. In het hoofdstuk investeringsprogramma en in de bijlage bij de kadernota 2026-2029 worden alle wijzigingen toegelicht.

plus = nadeel, min = voordeel

	I/S	2026	2027	2028	2029
Mutatie rentelasten	S	-10	-55	-61	-3
Actualisatie investeringsprogramma	S	-378	-305	47	372
Totaal autonome ontwikkelingen		-388	-360	-14	369

De mutatie in de rentelasten ontstaat omdat er minder hoeft te worden geleend voor de uitvoering van het investeringsprogramma dan eerder geraamd.

Leningen

Uitgegaan wordt van een geldlening van 25 jaar voor 3,08% ter dekking van de uitgaven van het investeringsprogramma. Dit is gebaseerd op een lening die recent in 2025 is aangetrokken. Verwacht wordt dat bij volledige uitvoering van het investeringsprogramma en de lopende investeringen de volgende nieuwe leningen moeten worden aangetrokken:

plus = nadeel, min = voordeel (bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029
Geldlening 3,08% 25 jaar	3.700			
Geldlening 3,08% 25 jaar		8.900		
Geldlening 3,08% 25 jaar			12.560	
Geldlening 3,08% 25 jaar				5.925
Totaal autonome ontwikkelingen	3.700	8.900	12.560	5.925

Programma's

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
0 Bestuur en ondersteuning	-1.592	-1.646	-1.435	-1.855
1 Veiligheid	121	123	82	82
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-5	34	114	203
3 Economie	0	13	14	13
4 Onderwijs	-337	-290	-292	19
5 Sport, cultuur en recreatie	247	264	272	288
6 Sociaal domein	1.849	1.946	1.749	1.971
7 Volksgezondheid en milieu	33	15	4	-219
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	105	105	457	452
9 Raad	36	36	36	36
Totaal	457	599	1.000	989

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Ontwikkelingen en ambitie op hoofdlijnen

Dit programma richt zich op bestuur, organisatie en dienstverlening van de gemeente. Hierbij vinden wij het belangrijk dat wij een aantrekkelijke, wendbare en doelmatige gemeentelijke organisatie zijn met een focus op dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers. Om dit te bereiken blijven wij ons inzetten voor het versterken van onze dienstverlening, het doorontwikkelen van onze organisatie en lokale democratie. Dit vraagt zowel om ruimte voor initiatieven en experimenten, als om duidelijkheid over (participatie)processen. We bewegen mee met de veranderende behoeften in de samenleving, maar doen dit wel vanuit duidelijke kaders die we hebben opgesteld. Met onze informatievoorziening en landschap sluiten wij ook zoveel als mogelijk aan bij die behoeften om daarmee o.a. onze dienstverlening zo goed als mogelijk aan te kunnen bieden.

Speerpunten 2026-2029

Visie op dienstverlening

Wij hebben een Visie op Dienstverlening vastgesteld in 2024 en zitten in de afrondende fase van onze Uitvoeringsagenda Dienstverlening. Dit is een uitvoeringsagenda waarin wij vooruitkijken naar 2030 en dit vertalen naar concrete acties voor de 2025 en 2026. Dekking hiervan proberen wij zoveel als mogelijk binnen de bestaande budgetten op te vangen. Dit lukt ons niet voor wat betreft de mogelijke investeringen voor de aanpassing van de Raadzaal en Publiekshal. Afgelopen jaar is een grove schatting opgenomen in de begroting als p.m. post. Inmiddels is er een stuurgroep gevormd en een projectopdracht vastgesteld. Ook hebben wij informatie ingewonnen van een, naar onze inschatting, te verwachten aanpassing van de raadzaal en de daarbij behorende kosten. Tegelijkertijd wordt er geïnventariseerd bij verschillende gebruikersgroepen, gemeenteraad, inwoners en organisatie, wat er nodig is om beter aan te kunnen sluiten bij de huidige tijd, zodat wij die uitkomsten kunnen vertalen in een aantal scenario's die voor het einde van dit jaar aan de raad worden voorgelegd. Op basis van die resultaten wordt een financieel voorstel uitgewerkt en uiteindelijk verwerkt in de P&C-cyclus.

Kostendekkendheid leges en belastingen

In lijn met de toezegging aan de gemeenteraad hebben wij onderzocht hoe wij op een verantwoorde wijze de leges kunnen verhogen naar een kostendekkendheid van zo dicht als mogelijk bij de 100%. Wij hebben naar aanleiding van dit onderzoek gemeend dat de legesinkomsten met € 50.000 kunnen stijgen. De daadwerkelijke resultaten van het onderzoek worden verwerkt in de Begroting 2026-2029 en Legesverordening 2026.

Organisatieontwikkeling

De arbeidsmarkt blijft krap en wij voorzien daarin geen veranderingen in de nabije toekomst. Zeker bij bepaalde specialistische functies. Vooralsnog slagen wij erin om vacatures in te vullen, maar we zien dat dit bij specialistische functies steeds moeilijker wordt. Dit blijft creativiteit vragen in het wervings- en selectieproces. Ook kijken we vanuit HRM naar opties voor het behoud van onze huidige medewerkers. Het is niet uit te sluiten dat deze opties financiële consequenties gaan hebben. Deze worden tegen die tijd opgenomen in de P&C-producten.

Informatievoorziening

ICT is steeds meer een strategisch middel voor het functioneren van de gemeente en het leveren van een kwalitatieve dienstverlening. In de komende jaren streven wij ernaar een flexibele digitale

werkomgeving te realiseren die effectiever aansluit op de behoeften van gebruikers. Deze omgeving zal breed toegankelijk zijn, gegevens veilig verwerken en voldoen aan de vereisten van moderne informatietechnologieën. In 2026 wordt hiervoor een meerjarig uitvoeringsagenda gerealiseerd binnen de kaders van onze visie op Informatievoorziening en Informatiearchitectuur.

De gemeente vervangt en vernieuwt de ICT via een meerjarig vervangingsplan. In 2026 vervangen wij onder andere het gegevensdistributiesysteem voor landelijke basisregistraties, het systeem voor de gemeentelijke P&C-cyclus en de vaste telefonie-infrastructuur. De investeringen hiervoor zijn opgenomen in het meerjarenbeleid. Het huidige krediet voor vervanging van defecte of sterk verouderde laptops, tablets, smartphones en beeldschermen, is naar verwachting eind 2026 op. Om dit proces voort te zetten, vragen we vanaf 2027 een nieuw krediet voor 'Devices' aan, met een looptijd van vijf jaar.

Informatiebeveiliging en Cyberveiligheid

Door toenemende digitalisering en internationale ontwikkelingen krijgen informatiebeveiliging en cyberveiligheid steeds meer aandacht op Europees, nationaal en regionaal niveau. In 2026 moet de gemeente voldoen aan de vereisten van de nieuwe Cyberbeveiligingswet en ontwikkelen we beleidskaders voor de inzet van kunstmatige intelligentie (AI).

De Cyberbeveiligingswet moet nog door de tweede en eerste kamer goedgekeurd worden. Het is echter een nationale uitwerking van de al in 2023 aangenomen Europese NIS2 wetgeving. De verwachting is dat onze gemeente nog niet voldoet aan alle richtlijnen van deze wet. We schatten in dat het impact heeft op de beveiliging van ICT-systemen in de openbare ruimte, zoals stoplichten, gemalen en meetapparatuur. Ook worden er strengere controles en verantwoordingseisen verwacht voor de gemeentelijke protocollen en procedures van informatiebeveiliging. Voor AI willen we voldoen aan de Europese AI Act om fundamentele rechten van burgers te beschermen. Dit is belangrijk voor de inzet van AI binnen sociale voorzieningen, handhaving of andere domeinen.

Onduidelijk is nog wat exact noodzakelijk is om te voldoen aan de Cyberbeveiligingswet en de AI Act, of de gemeente voldoende geëquipeerd is en of het Rijk compenserende maatregelen treft voor gemeenten. Dat maakt eventuele financiële effecten onzeker. In aanloop naar 2026 en de begrotingsbehandeling willen we de noodzakelijke activiteiten en financiële consequenties voor informatiebeveiliging en AI concreter maken.

Lokale democratie

De afgelopen jaren hebben we gewerkt aan kaders voor participatie en initiatieven. Deze zijn vastgelegd in het beleid versterken lokale democratie, de participatieverordening en de kaders voor het initiatievenbudget. Met de afronding van al deze producten is een belangrijke basis gelegd waarmee we de komende jaren in de praktijk aan de slag gaan.

Daarnaast vinden we het belangrijk om ook de jeugd te betrekken bij onze lokale democratie. In 2025 zijn we gestart met de eerste kindergemeenteraad van Heemstede. In het schooljaar 2026/2027 starten we met de twee kindergemeenteraad. Op basis van deze twee periodes voeren we een evaluatie uit om te bepalen hoe we hier in de toekomst verder mee aan de slag gaan.

Autonome ontwikkelingen 2026-2029

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Op 1 januari 2026 gaat de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) in. Deze wet regelt dat inwoners en ondernemers hun zaken die zij met de overheid doen, digitaal kunnen afhandelen. Inwoners en ondernemers krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch aan ons te verzenden. Ook verbetert hierdoor de rechtspositie in het digitale contact met ons en andere overheden. Op dit moment zijn wij bezig met de implementatie van deze wet. Tegelijkertijd valt het niet uit te sluiten dat de wet op langere termijn impact gaat hebben op ons informatiehuishouden, omdat er meer en strengere eisen worden gesteld om aan onze (digitale) dienstverlening te voldoen.

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
Speerpunten	-112	-112	-112	-112
Informatievoorziening en -architectuur	14	14	14	14
Bijstelling en verhoging precariobelasting	-55	-55	-55	-55
Bijstelling inkomsten na tariefsverhoging ligplaatsen	-70	-70	-70	-70
Autonome ontwikkelingen	45	45	45	45
Vernieuwd raamcontract huis-advocaat	45	45	45	45
Gemeentefonds kadernota	-265	-367	-461	752
LPO stelpost gemeentefonds 2029	0	0	0	1.264
Decembercirculaire 2024 stelpost LPO correctie	0	0	0	34
Gemeentefonds kadernota	-265	-367	-461	-546
Indexering	-1.254	-1.254	-1.254	-1.218
Doorverdeling salarislasten welzijn	-1.051	-1.051	-1.051	-1.051
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	-2.853	-2.853	-2.853	-2.853
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	-1.386	-1.386	-1.386	-1.386
Doorverdeling salarislasten Handhaving	-486	-486	-486	-486
Doorverdeling salarislasten AJZ	-27	-27	-27	-27
Doorverdeling salarislasten BWT	-468	-468	-468	-468
salarissen 2026-2029	8.716	8.716	8.716	8.752
Indexatie 2026	-189	-189	-189	-189
Inzetten stelpost loon-prijs indexatie	-985	-985	-985	-985
Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislasten	-2.524	-2.524	-2.524	-2.524
Doorverdeling salarislasten Publiekszaken	0	0	0	0
Kapitaallasten	-6	41	347	243
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	4	96	408	245
Rentekosten 2026-2029	-10	-55	-61	-3
Totaal	-1.592	-1.646	-1.435	-290

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	-112	-112	-112	-112
Informatievoorziening en -architectuur	14	14	14	14
Deze dienstverlening is noodzakelijk voor de juiste samenhang tussen software en hardware.				
Bijstelling en verhoging precariobelasting	-55	-55	-55	-55
Bij de jaarrekening 2024 is gebleken dat de precario-opbrengsten € 30.000 te laag geraamd zijn. Met deze wijziging wordt dit gecorrigeerd. Er wordt verder voorgesteld de precariotarieven per 2026 verder te verhogen met 25% (€ 25.000).				
Bijstelling inkomsten na tariefsverhoging ligplaatsen	-70	-70	-70	-70
Bij het vaststellen van de belastingverordeningen 2025 is besloten het tarief voor de ligplaatsen van pleziervaartuigen te verhogen. Dit zorgt voor een stijging van deze precario-opbrengsten.				
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	45	45	45	45
Vernieuwd raamcontract huis-advocaat	45	45	45	45
Door het aflopen van het raamcontract met de huisadvocaat in september 2025 zal een nieuw raamcontract worden aangegaan met een actueel en hoger uurtarief. Vanaf 2026 zal er een structureel hoger bedrag zijn.				
<i>Gemeentefonds kadernota</i>	-265	-367	-461	752
LPO stelpost gemeentefonds 2029	0	0	0	1.264
Dit betreft het oormerken van de accressen 2029 voor loon-prijsontwikkeling. Deze accressen worden via het gemeentefonds twee keer per jaar bijgesteld. De laatste bijstelling is geweest in de septembercirculaire 2024. Het accres voor loon- prijsontwikkeling 2029 bedraagt 2,5% (€ 1.264.000). Het accres wordt hiermee geoormerkt (gereserveerd) voor toekomstige loon-en prijsstijgingen.				
Decembercirculaire 2024 stelpost LPO correctie	0	0	0	34
Bij de decembercirculaire 2024 is er een correctie geweest van het loonprijsaccres van het jaar 2029, dit was in de septembercirculaire 2024 te laag berekend door het Rijk. Naar beleid wordt dit accres apart gezet op de stelpost voor loonprijscompensatie.				
Gemeentefonds kadernota	-265	-367	-461	-546
De decembercirculaire 2024 heeft een positief financieel effect gehad op de boekjaren 2026-2029. De stijging van de inkomsten uit het gemeentefonds komt vooral door de correctie van het volume accres (deze was bij de septembercirculaire 2024 te laag berekend door het Rijk) en de aanpassingen van de WOZ-waarden.				

<i>Indexering</i>	-1.254	-1.254	-1.254	-1.218
Doorverdeling salarislaster welzijn	-1.051	-1.051	-1.051	-1.051
De salarislaster zijn voor de begroting 2026 geactualiseerd en op basis van de vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over de taakvelden.				
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	-2.853	-2.853	-2.853	-2.853
De salarislaster 2026 ruimtelijk beheer worden doorberekend over de taakvelden.				
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	-1.386	-1.386	-1.386	-1.386
De salarislaster 2026 ruimtelijk beleid worden doorberekend over de taakvelden.				
Doorverdeling salarislaster Handhaving	-486	-486	-486	-486
De salarislaster van Handhaving worden over de verschillende producten verdeeld.				
Doorverdeling salarislaster AJZ	-27	-27	-27	-27
De salarislaster van AJZ worden over de verschillende producten verdeeld.				
Doorverdeling salarislaster BWT	-468	-468	-468	-468
De salarislaster van BWT worden over de verschillende producten verdeeld.				
salarissen 2026-2029	8.716	8.716	8.716	8.752
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
Indexatie 2026	-189	-189	-189	-189
Indexatie 2026				
Inzetten stelpost loon-prijs indexatie	-985	-985	-985	-985
De volledige stelpost voor loon-prijsindexatie 2026 wordt structureel ingezet ter dekking van de stijging van lonen en prijzen.				
Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislaster	-2.524	-2.524	-2.524	-2.524
De loketmedewerkers IASZ zijn overgegaan naar Bloemendaal. De bijdrage van Bloemendaal aan Heemstede daalt daarom. De afname van de bijbehorende salarislaster zijn verwerkt binnen de salarishbegroting van Heemstede. Daarnaast zorgt de overgang van de loketmedewerkers naar de gemeente Bloemendaal ook voor een verlaging van de Bloemendaalse bijdrage in de overhead. Tevens worden in deze mutatie de salarislaster verdeeld over de taakvelden.				
Doorverdeling salarislaster Publiekszaken	0	0	0	0
De salarislaster van Publiekszaken worden over de verschillende producten verdeeld.				
<i>Kapitaallaster</i>	-6	41	347	243
Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	4	96	408	245
Actualisatie kapitaallaster 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.				
Rentekosten 2026-2029	-10	-55	-61	-3
Op basis van het geactualiseerde investeringsprogramma en de staat van afschrijvingen per 31 december 2024 worden de verwachte rentelaster aangepast.				

Programma 1 Veiligheid

Inleiding

Het programma richt zich op openbare orde, veiligheid en de daaraan gerelateerde leefbaarheid in de gemeente Heemstede. Hierbij wordt specifieke aandacht besteed aan de vijf prioriteiten die de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente bevorderen:

1. Veiligheid in de wijken;
2. Jeugdoverlast;
3. Cybercrime;
4. Verkeersgedrag en de veiligheid op fietspaden;
5. Ondernijning.

Daarnaast wordt er onder andere aandacht besteed aan zorg & veiligheid om een integrale aanpak van veiligheidskwesties te waarborgen, en aan internationale instabiliteit, gezien de impact die wereldwijde ontwikkelingen kunnen hebben op lokale veiligheid en de leefomgeving.

Deze prioriteiten en aandachtspunten vormen de basis voor het beleid en de acties die gericht zijn op het behouden en verbeteren van een veilige en leefbare omgeving voor de inwoners van Heemstede.

Speerpunten 2026-2029

Vergroten meldingsbereidheid

Het vergroten van de meldingsbereidheid van inwoners is een belangrijk speerpunt binnen het Uitvoeringsplan Veiligheid en Lokale Prioriteiten 2025-2027. Door inwoners te stimuleren om verdachte situaties te melden, kunnen we sneller inspelen op veiligheidsproblemen en een proactieve aanpak ontwikkelen. Voor dit speerpunt zullen mogelijk bestaande financiële middelen worden aangeboord om campagnes en initiatieven te ondersteunen die de betrokkenheid en meldingsbereidheid van de inwoners vergroten. Wij hebben inmiddels in dit kader van het vergroten van de meldingsbereidheid ook een tekstkar aangeschaft in samenwerking met de gemeente Bloemendaal.

Maatschappelijke weerbaarheid

De weerbaarheid van inwoners in crisissituaties is cruciaal voor de veiligheid en stabiliteit van de gemeenschap. In een tijd van internationale instabiliteit, waarin de kans op crisissituaties kan toenemen, is het van belang dat inwoners zelfredzaam zijn. Elk huishouden moet voldoende voorraad aan eerste levensbehoeften in huis hebben om ten minste 72 uur zelfstandig door te komen. Dit vermindert de afhankelijkheid van overbelaste hulpdiensten en draagt bij aan de stabiliteit van de regio. Deze zelfredzaamheid is ook nodig bij uitval van lokale vitale voorzieningen veroorzaakt door extreem weer of overbelasting van netwerken. Er zal in regionaal verband met de andere gemeenten in de Veiligheidsregio gewerkt worden aan een programma om de weerbaarheid en zelfredzaamheid te stimuleren en bevorderen. De ontwikkeling en uitvoering van dit programma brengt financiële gevolgen met zich mee. Als er meer bekend is, dan nemen we het mee in de P&C cyclus.

Handhaving Toezicht & Veiligheid

Continuering taken team Toezicht & Handhaving

In 2022 is besloten de Boa capaciteit tijdelijk uit te breiden voor een periode van drie jaar. De onderbouwing hiervoor was gebaseerd op de verwachte capaciteitsproblemen bij politie – naar inschatting toen – tot en met 2025. Hierdoor wordt in diverse openbare orde situaties steeds vaker appel gedaan op inzet van het team Toezicht & handhaving.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de politiecapaciteit bij het meest positieve scenario pas na 2027 op orde zal zijn. Dit betekent echter dat, als de situatie rondom de politie capaciteit ongewijzigd blijft, er na 2027 een aanvraag zal worden gedaan voor structureel budget om de continuïteit van de openbare orde en veiligheid te waarborgen.

Het is de verwachting dat de bevoegdheden van de Boa's ook de komende jaren verder zullen toenemen. Vanwege de capaciteitsproblemen bij de politie zal steeds vaker een beroep worden gedaan op de Boa's.

Het verzoek is om het extra inhuurbudget, dat tijdelijk is toegekend, te verlengen tot en met 2027 zodat alle geprioriteerde taken met dezelfde intensiteit kunnen worden uitgevoerd.

Vergroten parkeergebied (parkeervisie)

Als de raad de keuze maakt om naar aanleiding van de Parkeervisie het parkeergebied te vergroten, moet er rekening mee worden gehouden dat dit direct invloed heeft op de werkzaamheden van het team Toezicht & Handhaving die de parkeercontroles voor haar rekening neemt. Het vraagt meer capaciteit of middelen om een groter gebied met eenzelfde intensiteit te kunnen controleren. Er kan ook een keuze gemaakt worden door het stellen van andere prioriteiten, waardoor de parkeergebieden minder frequent worden meegenomen. Het minder frequent controleren van fiscale gebieden zal invloed hebben op de betaal bereidheid en daarmee op de inkomsten voor de gemeente.

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	<i>42</i>	<i>42</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tijdelijke uitbreiding team Toezicht en Handhaving	42	42	0	0
<i>Indexering</i>	<i>80</i>	<i>82</i>	<i>82</i>	<i>82</i>
Indexatie 2026	86	88	88	88
Doorverdeling salarislasten AJZ	27	27	27	27
salarissen 2026-2029	-318	-318	-318	-318
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	9	9	9	9
Doorverdeling salarislasten BWT	4	4	4	4
Doorverdeling salarislasten Handhaving	271	271	271	271
<i>Kapitaallasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	0	0	0
Totaal	121	123	82	82

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	42	42	0	0
Tijdelijke uitbreiding team Toezicht en Handhaving	42	42	0	0
Ondersteuning van de politie bij openbare orde en veiligheid.				
<i>Indexering</i>	80	82	82	82
Indexatie 2026	86	88	88	88
Indexatie 2026				
Doorverdeling salarislasten AJZ	27	27	27	27
De salarislasten van AJZ worden over de verschillende producten verdeeld.				
salarissen 2026-2029	-318	-318	-318	-318
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	9	9	9	9
De salarislasten 2026 ruimtelijk beheer worden doorberekend over de taakvelden.				
Doorverdeling salarislasten BWT	4	4	4	4
De salarislasten van BWT worden over de verschillende producten verdeeld.				
Doorverdeling salarislasten Handhaving	271	271	271	271
De salarislasten van Handhaving worden over de verschillende producten verdeeld.				
<i>Kapitaallasten</i>	0	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.				

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Ontwikkelingen en ambitie op hoofdlijnen

De komende jaren zetten we in op een toegankelijker, veiligere en schonere mobiliteit. We zien een toename van doorgaand verkeer door onze gemeente door de bouw van duizenden woningen in de naastgelegen gemeenten. Om de verwachte verdere groei in verkeersbewegingen te kunnen opvangen en strategisch te kunnen sturen is het van belang dat duidelijk wordt hoe Heemstede haar wegen in de toekomst inricht. We zijn bezig met een mobiliteitsvisie waarin de samenhang wordt geduid van de uitvoeringen van de wegcategorisering, doorfietsroutes, de parkeervisie, plannen voor het OV, het vrachtverkeercirculatieplan en diverse mobiliteitsonderzoeken. Ook zetten we in op duurzame (onderhouds)projecten van onze wegen en watergangen.

In 2024 zijn de staat van onderhoud van het areaal "Wegen" en het areaal "Bruggen" geïnspecteerd. Hieruit volgt, naast een actualisatie van de meerjaren onderhoudsplannen/ -budgetten-, inzicht in aankomende noodzakelijke vervangingsinvesteringen. Het uitgangspunt bij het bepalen van vervangingsinvesteringen zijn veiligheid, technische noodzaak, beleids- en beheerplannen en wet- en regelgeving. De gemeente zorgt voor een veilige openbare ruimte en heeft daarnaast de taak en ambitie de in Beleids- en Beheerplannen gestelde doelen na te streven.

Speerpunten 2026-2029

Mobiliteitsvisie

In de periode 2026-2027 wordt gestart met een algemene mobiliteitsvisie voor de gemeente. Dit omvat onder andere de onderstaande punten, maar geeft ook invulling aan de wensen van de inwoners en politiek voor het verkeer en vervoer in Heemstede de komende jaren.

Vrachtcirculatieplan

In 2024 is het Vrachtcirculatieplan vastgesteld. Dit betekent dat wij in de toekomst zwaar vrachtverkeer op de meeste wegen in Heemstede gaan weren. De komende jaren zet de gemeente zich in om het vrachtcirculatieplan definitief uit te werken en te implementeren. Het vrachtcirculatieplan hangt samen met het definitieve ontwerp voor de van Merlenlaan en zal kunnen worden uitgewerkt wanneer deze gereed is. De uitvoering kan worden opgestart als de uitvoering van de van Merlenlaan gereed is.

Vervolgonderzoek N201: Regionale wegennet Kust en Vaart

In 2024 hebben we onderzoek gedaan naar de huidige en toekomstige verkeersknelpunten op de N201. Deze knelpunten zijn een gevolg van toenemend verkeer en ruimtelijke plannen binnen en buiten Heemstede. De regio erkent de problemen in Heemstede en wil regionaal aan een oplossing werken. Daarom doen we vervolgonderzoek naar niet alleen de N201, maar ook andere regionale N-wegen zoals de N205 en N208. Dit vervolgonderzoek zal een beeld geven van de mogelijke interventies die noodzakelijk zijn om verwachte knelpunten op te lossen. Deze interventies worden vanaf 2026 verder uitgewerkt. Het vervolgonderzoek wordt voor 2/3 betaald door de GR Bereikbaarheid en voor 1/3 door de Provincie.

Deelmobiliteit

Deelmobiliteit kan een bijdrage leveren aan de doelstellingen voor een betere luchtkwaliteit, minder congestie en een betere leefbaarheid. Nu het zomerverkeer naar de kust blijft groeien en de capaciteit van de wegen aan zijn limiet komt, is er dringend behoefte aan alternatieven. Daarom wordt er gestart met het maken van beleid voor deelmobiliteit, zodat de gemeente in de toekomst weet waar

deelmobiliteit gefaciliteerd kan worden. Hierdoor zal het makkelijker worden om deelmobiliteit aan te bieden.

Doorfietsroutes

Heemstede blijft actief betrokken en draagt bij aan het project regionale doorfietsroutes wat is opgestart door de provincie. In 2026 doen we verder onderzoek gedaan naar de definitieve uitwerking van doorfietsroutes door onder andere Heemstede. Voor doorfietsroutes is tot 90% subsidie van de provincie mogelijk. Heemstede zet zich daarom in voor de realisatie van doorfietsroutes langs de N201, van Bennebroek via De Glip naar Heemstede en Haarlem en van Heemstede naar Schalkwijk. In 2027 wordt naar verwachting gestart met de uitvoering van de realisatie van een doorfietsroute: van het station naar de kust in Zandvoort.

HOV

Naar verwachting opent in 2028 de nieuwe OV hub Haarlem Nieuw-Zuid. Om dit zo snel mogelijk te realiseren is de bijdrage vanuit de GR Bereikbaarheid verhoogd. Tegelijkertijd zal in 2028 een nieuwe concessie ingaan. In de lijnennet propositie staat de wens om Heemstede via een nieuwe HOV-buslijn te verbinden met Haarlem Nieuw-Zuid en verder richting Amsterdam. Ook bestaande lokale buslijnen door Heemstede worden verbonden met de nieuwe OV hub.

Bereikbaarheid kust

Dit project is gestart om de verwachte groei van verkeer naar het strand niet te laten resulteren in extra autoverkeer door onder andere Heemstede. Vanaf 2026 worden de eerste maatregelen uit de actieagenda geïmplementeerd. Hiervan is onder andere een pilot van een P+R bus gepland om mensen te verleiden eerder hun auto te parkeren en met een speciale P+R bus naar het strand te reizen.

Duurzame mobiliteit

Heemstede blijft zich inzetten om de schadelijke effecten die mobiliteit veroorzaakt te beperken. Tevens heeft de gemeente het Schone Lucht Akkoord getekend. Hier hoort ook het verduurzamen van mobiliteit bij. Wij zetten ons daarom ook in op het stimuleren van duurzame mobiliteit.

Samen naar 30 km/u

Op 24 oktober 2024 is het initiatief raadsvoorstel "Samen naar 30 km/u, effectief en efficiënt" vastgesteld. Met het initiatief raadsvoorstel, beoogt de raad de herinrichting naar 30-km zo effectief en efficiënt mogelijk uit te voeren, met zoveel mogelijk wegen waarop een lagere en verkeersveilige maximumsnelheid is ingesteld. Deze vloeit voort uit het eerdere Wegencategoriseringsplan. Het uitvoeringsplan 'samen naar 30-km' wordt medio 2025 aangeboden aan de raad. In het op te stellen raadsvoorstel wordt ook de financiële doorwerking uitgewerkt, inclusief de verwerking in de (meerjaren)begroting. Gedurende de uitwerking van het raadsvoorstel worden de wegen beoordeeld en op tekening gezet ter voorbereiding van de uitvoering. Na een positief besluit 'Samen naar 30-km' door de raad start de voorbereiding van de uitvoering. In 2026 starten we met een gefaseerde uitvoering. De wegen die afgewaardeerd worden naar 30 km/u (conform het raadsinitiatief):

- Lanckhorstlaan;
- Glipperweg;
- Zandvoortselaan;
- Cruquisweg Parallelweg Noord;
- Javalaan;
- Sportparklaan;
- Kerklaan;
- Provinciënlaan;
- (deels) Leidsevaartweg-Zuid ;
- Wegen verzetsstrijdersbuurt

Beleid en beheer van bruggen en beschoeiingen

In 2025 actualiseren we het beleid en de beheerplannen voor bruggen en beschoeiingen op basis van nieuwe inspecties. Onderdeel hiervan is het opstellen van een nieuwe vervangingsplanning. De financiële consequenties voor de periode 2026-2029 zijn nog niet bekend.

Autonome ontwikkelingen 2026-2029

Vervanging fietsbrug Prinsenlaan (B318)

Uit inspecties blijkt dat we fiets- en voetgangersbrug B318 aan de Prinsenlaan moeten vervangen in 2026. De brug is aangetast door houtrot en we moeten in zijn geheel vervangen om de veiligheid van gebruikers te verzekeren.

Krapte arbeidsmarkt

Omdat verkeerskundigen in Nederland schaars zijn gaan we voor de projecten verkeersbureaus in te huren om verkeerskundig te adviseren. Ook voor beleidsadvisering wordt ingehuurd. Het budget voor verkeer wordt daarom opgehoogd.

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	<i>50</i>	<i>55</i>	<i>60</i>	<i>60</i>
Mobiliteit, verkeer en vervoer	50	55	60	60
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	<i>94</i>	<i>-113</i>	<i>-113</i>	<i>-113</i>
Bestemmingsreserve WCP	94	-113	-113	-113
<i>Indexering</i>	<i>133</i>	<i>133</i>	<i>133</i>	<i>133</i>
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	1.132	1.132	1.132	1.132
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	151	151	151	151
Doorverdeling salarislaster Handhaving	165	165	165	165
salarissen 2026-2029	-1.397	-1.397	-1.397	-1.397
Indexatie 2026	83	83	83	83
<i>Kapitaallaster</i>	<i>-282</i>	<i>-41</i>	<i>34</i>	<i>124</i>
Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	-282	-41	34	124
Totaal	-5	34	114	203

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	<i>50</i>	<i>55</i>	<i>60</i>	<i>60</i>
Mobiliteit, verkeer en vervoer	50	55	60	60
In de kadernota 2025 is het komen tot een mobiliteitsvisie meegenomen. Omdat in Heemstede nu geen ervaren verkeerskundigen meer (te krijgen) zijn wordt verkeerskundig advies ingehuurd voor zowel projecten als voor regulier werk. Het deel 2025 is in de voorjaarsnota verwerkt, het structurele deel in deze kadernota. Zonder dit budget valt ook het reguliere werk stil.				
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	<i>94</i>	<i>-113</i>	<i>-113</i>	<i>-113</i>
Bestemmingsreserve WCP	94	-113	-113	-113
De onttrekking aan de bestemmingsreserve WCP wordt in overeenstemming met de geraamde kosten gebracht.				
<i>Indexering</i>	<i>133</i>	<i>133</i>	<i>133</i>	<i>133</i>
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	1.132	1.132	1.132	1.132
De salarislasten 2026 ruimtelijk beheer worden doorberekend over de taakvelden.				
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	151	151	151	151
De salarislasten 2026 ruimtelijk beleid worden doorberekend over de taakvelden.				
Doorverdeling salarislasten Handhaving	165	165	165	165
De salarislasten van Handhaving worden over de verschillende producten verdeeld.				
salarissen 2026-2029	-1.397	-1.397	-1.397	-1.397
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
Indexatie 2026	83	83	83	83
Indexatie 2026				
<i>Kapitaallasten</i>	<i>-282</i>	<i>-41</i>	<i>34</i>	<i>124</i>
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-282	-41	34	124
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.				

Programma 3 Economie

Ontwikkelingen en ambitie op hoofdlijnen

De uitdagingen voor de Heemsteedse economie blijven groot. Zaken als de overgang naar duurzame energie, klimaatverandering en het opraken van grondstoffen vragen om een omschakeling naar een circulaire economie. Dit vereist aanzienlijke investeringen van ondernemers. Tegelijkertijd hebben bedrijven te maken met netcongestie, stijgende kosten en de moeilijkheid om personeel aan te trekken en te behouden. In de winkelgebieden maken de ondernemers zich zorgen over de toenemende leegstand. Buiten de winkelgebieden lopen de ondernemers steeds vaker aan tegen de grenzen van wat ruimtelijk mogelijk is. De beschikbare ruimte in Heemstede voor wonen, werken, infrastructuur en duurzaamheid is beperkt.

Deze uitdagingen vragen om duidelijke keuzes van de gemeente over de aanpak van de problemen en het stellen van prioriteiten. Ondernemers zijn van groot belang voor de werkgelegenheid en zijn van maatschappelijke waarde. Ondernemers zijn innovatief en zorgen voor voldoende voorzieningen. De gemeente Heemstede wil via de jaarlijks opgestelde Uitvoeringsagenda Economie blijven inzetten op een economie die echt verschil maakt. Een bloeiende economie draagt niet alleen bij aan economische groei, maar ook aan bredere welvaart en maatschappelijke ontwikkeling. Daarom is het essentieel dat Heemstede aantrekkelijk blijft voor bedrijven om zich te vestigen.

Speerpunten 2026-2029

Het Economisch Actieprogramma 2023-2027 van de gemeente Heemstede richt zich op verschillende speerpunten om de lokale economie te versterken. Enkele van de belangrijkste speerpunten zoals investeren in onderzoek en acties met als doel de aantrekkelijkheid en functionaliteit van het centrum te verbeteren. Onderzoek naar bedrijventerreinen: Het inventariseren van de bedrijventerreinen om te analyseren hoe deze beter benut kunnen worden en waar verbeteringen nodig zijn. Samenwerking met ondernemers: Het bevorderen van een sterkere samenwerking met en tussen ondernemers en vastgoedeigenaren in het centrum om gezamenlijke doelen te bereiken en de economische veerkracht te vergroten. Het binnen de bestaande middelen actualiseren van het evenementenbeleid aan de hand van het vastgestelde evenementenprofiel. Daarnaast wil de gemeente zich richten op het ondersteunen van innovatie en duurzaamheid, en het verbeteren van de infrastructuur om een gunstig ondernemersklimaat te creëren. Vanuit de duurzaamheidsopgave blijven naast het stimuleren van de energietransitie de volgende speerpunten van belang:

Circulaire Economie

De doelstelling vanuit de Nota Heemstede Duurzaam is om in 2050 als Heemstede volledig circulair te zijn. Dit betekent ook iets voor de lokale economie. Het is noodzakelijk dat producten en materialen herbruikbaar zijn en dat we geen afval creëren. Dit kan Heemstede niet alleen, volledige productieketens moeten veranderen. Daarnaast vraagt circulaire economie meer fysieke ruimte voor recycling, grondstofverwerking en locaties voor reparatie en de deeleconomie. We zetten daarom in op intensieve samenwerking met lokale partners, de regio en de MRA.

Impact ondernemen

De gemeente wil zich focussen op ondernemers die impact maken. Deze ondernemers dragen bij aan maatschappelijke doelen zowel op sociaal als duurzaamheidsgebied. Voor de komende jaren willen we ons focussen op het verbeteren van onze dienstverlening aan impact ondernemers. We zetten daarnaast in op communicatie om de zichtbaarheid te vergroten.

Autonome ontwikkelingen 2026-2029

Bedrijveninvesteringszone

BIZ Vastgoed 2024-2028

Per 1 januari 2024 is de Stichting BIZ Vastgoed Heemstede centrum opgericht. Met een BIZ Vastgoed versterken we de samenwerking met en tussen de vastgoedeigenaren. De vastgoedeigenaren gaan daarbij zelf ook investeren in het centrumgebied. De BIZ is opgericht voor een periode van 5 jaar.

BIZ ondernemers 2021-2025

De eerste termijn van de Stichting BIZ Heemstede centrum loopt af eind 2025. Dit betekent dat we in 2025 opnieuw de wettelijk voorgeschreven draagvlakprocedure doorlopen om te komen tot een nieuwe BIZ van de ondernemers voor 2026-2030. Een BIZ zorgt ervoor dat de ondernemers intensiever met elkaar gaan samenwerken en gezamenlijk investeren in het winkelgebied.

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Indexering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Indexatie 2026	2	2	2	2
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	100	100	100	100
Doorverdeling salarislasten Handhaving	27	27	27	27
salarissen 2026-2029	-130	-130	-130	-130
<i>Kapitaallasten</i>	<i>0</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>14</i>
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	14	14	14
Totaal	0	13	14	13

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Indexering</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Indexatie 2026	2	2	2	2
Indexatie 2026				
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	100	100	100	100
De salarislasten 2026 ruimtelijk beleid worden doorberekend over de taakvelden.				
Doorverdeling salarislasten Handhaving	27	27	27	27
De salarislasten van Handhaving worden over de verschillende producten verdeeld.				
salarissen 2026-2029	-130	-130	-130	-130
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
<i>Kapitaallasten</i>	<i>0</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>14</i>
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	14	14	14
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.				

Programma 4 Onderwijs

Ontwikkelingen en ambitie op hoofdlijnen

De gemeente heeft een aantal wettelijke taken zodat onderwijs voor iedereen toegankelijk is.. Zo zijn wij verantwoordelijk voor de schoolgebouwen en dragen wij eraan bij dat kinderen in een veilige, gezonde en stimulerende omgeving les kunnen krijgen. We zorgen er ook voor dat ieder kind naar school kan gaan en dat afstand geen belemmering is. We gaan onderwijsachterstanden bij kinderen tegen en werken samen met onder andere schoolbesturen en kinderopvang aan al deze taken.

Speerpunten 2026-2029

Onderwijshuisvesting

Er is een start gemaakt met de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor het primair onderwijs. De leerlingen van de Nicolaas Beetsschool verhuizen in het vierde kwartaal van 2025 van De Wissel op het sportpark terug naar de eigen locatie. Omdat de volgende twee scholen, Crayenesterschool en Jacobaschool geen gebruik hoeven te maken van De Wissel is de daaropvolgende school, de Prinses Beatrixschool aan de beurt voor nieuwbouw. Het schoolbestuur is in het eerste kwartaal van 2025 gestart met de voorbereidingen. Gemiddeld nemen deze voorbereidingen ca. 2 jaar tijd in beslag (planvorming, omgevingsvergunning en aanbesteding). Op zijn vroegst verhuist de Prinses Beatrixschool in het eerste kwartaal van 2027 naar de Wissel. Om leegstand van De Wissel te voorkomen is een overeenkomst met de gemeente Haarlem gesloten. De Haarlemse Montessori School zal in 2026 gebruik maken van De Wissel en de gemeente Haarlem betaalt een vergoeding voor dit gebruik (exploitatiekosten) plus een bedrag voor de huur dat de kapitaallasten van De Wissel volledig dekt. De uitvoering van het IHP loopt hiermee geen vertraging op.

Lokaal Educatieve Agenda

Viermaal per jaar is er directeurenoverleg vanuit het primair onderwijs. Waar nodig sluiten de directeuren van het voortgezet onderwijs ook aan. Zij behandelen de actualiteiten rondom onderwijs. Daarnaast starten we met een LEA-overleg aan de hand van een thema. Dit overleg zal tweemaal per jaar plaatsvinden. Voorbeelden van thema's zijn prestatiedruk, zelfstandigheid en overgangsmomenten binnen het onderwijs. Het initiatief ligt bij de gemeente en alle partners die bij het thema betrokken zijn worden uitgenodigd. Hiermee willen we de samenwerking intensiveren, een belangrijke stap binnen het Jeugdakkoord.

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	<i>-380</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Verhuur tijdelijke onderwijslocatie De Wissel	110	0	0	0
Vergoeding verhuur tijdelijke onderwijslocatie De Wissel	-490	0	0	0
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>17</i>	<i>-16</i>
Actualisatie huurvergoeding voorfinanciering kinderdagverblijven IHP	0	0	17	-16
<i>Indexering</i>	<i>106</i>	<i>106</i>	<i>106</i>	<i>106</i>
Indexatie 2026	74	74	74	74
Doorverdeling salarislasten welzijn	223	223	223	223
salarissen 2026-2029	-191	-191	-191	-191
<i>Kapitaallasten</i>	<i>-63</i>	<i>-396</i>	<i>-415</i>	<i>-71</i>
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-63	-396	-415	-71
Totaal	-337	-290	-292	19

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	-380	0	0	0
Verhuur tijdelijke onderwijslocatie De Wissel	110	0	0	0
Omdat de Crayenesterschool en de Jacobaschool geen gebruik hoeven te maken van een wissellocatie staat De Wissel in 2026 leeg. Op zijn vroegst verhuist de Prinses Beatrixschool in het eerste kwartaal van 2027 naar de Wissel. Om leegstand van De Wissel te voorkomen is een overeenkomst met de gemeente Haarlem gesloten. De Haarlemse Montessori School zal in 2026 gebruik maken van De Wissel. Naast de gebruikelijke gebruikersvergoeding van ongeveer € 110.000 betaald de gemeente Haarlem ook een vergoeding voor de huur van € 380.000. Met deze mutatie worden de lasten door het gebruik zoals schoonmaak, energie, water et cetera in de begroting van 2026 opgenomen. Hiertegenover staan de gebruikersvergoeding en de vergoeding van de huur. Per saldo een incidentele meevaller van € 380.000 in 2026. In een aparte mutatie worden de baten van de gebruikersvergoeding en de vergoeding van de huur in de begroting van 2026 verwerkt.				
Vergoeding verhuur tijdelijke onderwijslocatie De Wissel	-490	0	0	0
Omdat de Crayenesterschool en de Jacobaschool geen gebruik hoeven te maken van een wissellocatie staat De Wissel in 2026 leeg. Op zijn vroegst verhuist de Prinses Beatrixschool in het eerste kwartaal van 2027 naar de Wissel. Om leegstand van De Wissel te voorkomen is een overeenkomst met de gemeente Haarlem gesloten. De Haarlemse Montessori School zal in 2026 gebruik maken van De Wissel. Naast de gebruikelijke gebruikersvergoeding van ongeveer € 110.000 betaald de gemeente Haarlem ook een vergoeding voor de huur van € 380.000. Met deze mutatie worden zowel de vergoeding voor de huur als de gebruikersvergoeding in de begroting van 2026 opgenomen. Per saldo een incidentele meevaller van € 380.000 in 2026. In een aparte mutatie worden de lasten van het gebruik in de begroting van 2026 opgenomen.				
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	0	0	17	-16
Actualisatie huurvergoeding voorfinanciering kinderdagverblijven IHP	0	0	17	-16
De bouw van kinderdagverblijven bij de schoolgebouwen die onderdeel uitmaken van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) worden voorgefinancierd. Het uitgangspunt is dat de kapitaallasten volledig (rente + afschrijving) gedekt worden uit de huuropbrengsten afkomstig van de kinderdagverblijven. De kinderopvangorganisatie is huur verschuldigd aan het schoolbestuur ter hoogte van de kapitaallasten. Het schoolbestuur draagt deze inkomsten af aan de gemeente. Met deze mutatie worden de huuropbrengsten geactualiseerd en gelijk getrokken met de nieuwe planning van het IHP. Het bedrag van € 17.000 voor het kinderdagverblijf in de Jacobaschool wordt verwijderd uit de jaren 2028 en 2029. De huurvergoeding van € 33.333 voor het kinderdagverblijf bij de Crayenesterschool, welke in 2028 gepland staat, wordt in de begroting van 2029 opgenomen. Per saldo een nadeel van € 17.000 in 2028 en een voordeel van € 16.333 vanaf 2029.				
<i>Indexering</i>	106	106	106	106
Indexatie 2026	74	74	74	74
Indexatie 2026				
Doorverdeling salarislasten welzijn	223	223	223	223
De salarislasten zijn voor de begroting 2026 geactualiseerd en op basis van de vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over de taakvelden.				
salarissen 2026-2029	-191	-191	-191	-191
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
<i>Kapitaallasten</i>	-63	-396	-415	-71
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-63	-396	-415	-71

Actualisatie kapitaallasten 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Ontwikkelingen en ambitie op hoofdlijnen

In Heemstede mag je zijn wie je bent en wilt. Iedereen kan gebruik maken van het sport-, cultuur- en recreatieaanbod. Hier blijven we ons voor inzetten. Heemstede heeft ruime keus. Dit behouden we en verstevigen we waar nodig. Het aanbod draagt bij aan het woonplezier van onze inwoners en biedt kansen voor ontwikkeling, mede dankzij de inzet van een groot aantal vrijwilligers.

Sport

Sport speelt een belangrijke rol in het sociale leven van veel Heemstedenaren van jong tot oud en het is een belangrijk middel om onze inwoners gezond te houden. Sport houdt iedereen fit en betrokken en het zorgt voor verbinding.

Onze verenigingen en exploitant spelen hierbij een belangrijke rol. Sportverenigingen en de vele vrijwilligers in de sport zijn de basis voor de sport in onze gemeente.

We zijn daarom een actieve partner voor onze verenigingen en exploitant. We zorgen voor hoogwaardige sportaccommodaties en ondersteunen hen bij sportstimulering. Sport verandert echter ook. Het aantal vrijwilligers staat onder druk en er is een gebrek aan ruimte om alle (potentiële) sporten te faciliteren.

Cultuur en erfgoed

Heemstede mag trots zijn op zijn culturele aanbod en erfgoed. Heemstede bezit een aantal bijzondere en lokale podia voor cultuurbeleving en aanbod voor kunst en muzikale ontwikkeling. Ook Plein1 heeft een breed maatschappelijk-cultureel aanbod. Cultuurbeleving verbindt. Werken aan creativiteit en kunstontwikkeling dragen bij aan zelfexpressie en zelfvertrouwen. Om het culturele aanbod te behouden werken we aan een nieuwe cultuurnota. We koesteren onze historische gebouwen en buitenplaatsen als waardevol cultuurhistorisch erfgoed. Dit erfgoed willen we voor de toekomst veiligstellen en daarom maken we een erfgoedvisie. Hierbij onderzoeken we de mogelijkheid om met meer beschermingsvormen te werken dan alleen de (zwaardere) vorm van het gemeentelijk monument. De planning is de erfgoedvisie in het 4e kwartaal van 2025 voor te leggen aan de raad ter vaststelling.

Groen

Het groen van Heemstede is onderdeel van onze lokale identiteit en daarmee van grote waarde. We willen de karakteristieke elementen van ons dorp behouden. Biodiversiteit draagt bij aan een sterk ecosysteem. Ons groen is hiermee beter bestand tegen de effecten van klimaatverandering. Blijvend renoveren we onze plantsoenen de komende periode. Dit doen we aan de hand van een wijkgerichte aanpak en de uitgangspunten in het groenbeleidsplan. Daarnaast zetten we in op het verbeteren van groeiplaatsen van bomen door bijvoorbeeld grotere boomspiegels te creëren en verharding te verwijderen. Een groene, biodiverse en toekomstbestendige openbare ruimte draagt bij aan het welzijn van onze inwoners.

Speerpunten 2026-2029

Sport draagt bij aan gezond en actief leven

Na vaststelling door de raad voeren we vanaf 2026 de nieuwe sport - en beweegnota uit. Dit zal bestaan uit de onderdelen: blik op de toekomst, sportstimulering en sportaccommodaties. Verder

geeft de nieuwe nota kaders mee voor de verdere uitwerking van het nieuwe subsidie- en tarievenstelsel.

De nieuwe nota zal ook ingaan op behoud van het zwembad na 2032 als vervolg op de toekomstscenario's zwembad Groenendaal die in 2024 zijn gepresenteerd.

Hoogwaardige sportvoorzieningen

Om onze inwoners te kunnen laten sporten en bewegen naar eigen wens, ambitie en vermogen, zijn kwalitatief goede sportvoorzieningen een absolute voorwaarde. Ook in 2026 wordt gefaseerd, in overleg met de verenigingen en de exploitant, een meer parkachtige uitstraling op het sportpark Groenendaal gecreëerd. Daardoor krijgt het sportpark een groener en opener karakter.

In 2026 worden de 13 gravel tennisbanen bij TV Merlenhove vernieuwd. Vanaf 2027 worden onder andere hockeywaterveld 2, hockeyzandveld 4 en hockeywaterveld 3 bij MHC Alliance vernieuwd.

Subsidie stichting Dierentuinen Kennemerland

De opvang van zwerfdieren (honden, katten en konijnen) is een wettelijke taak van de gemeente. De stichting Dierentuinen Kennemerland (Dierenbescherming) voert deze taak voor Heemstede uit. De subsidie die de stichting hiervoor ontvangt, is op dit moment niet kostendekkend. Voor 2025 is de structurele subsidie aangevuld met een eenmalige incidentele subsidie. Deze dient structureel gemaakt te worden. We stellen voor extra geld vrij te maken voor verhoging van deze subsidie, zodat de dierenbescherming de wettelijke taak voor ons kan uitvoeren.

Ligplaatsenbeleid

De nieuwe verordening openbaar water Heemstede is van kracht. Het ligplaatsenbeleid is hiervan een belangrijk onderdeel. De komende jaren gaan we dit beleid verder uitvoeren. Een onderdeel is onder andere het invoeren van een digitaal registratiesysteem. In de loop van 2025 bekend is welk systeem we gaan gebruiken en welke investering daarvoor is benodigd.

Autonome ontwikkelingen 2026-2029

Aanpassing investering 13 gravelbanen TV Merlenhove

In 2026 worden de 13 gravelbanen bij TV Merlenhove vervangen. Deze banen zijn inmiddels 19 jaar oud. Door kwalitatief goed onderhoud door zowel de gemeente als de vereniging zijn de banen 7 jaar langer meegegaan dan oorspronkelijk verwacht. Door gestegen grondstofprijzen en kosten voor personeel zal de vervanging van de tennisbanen hoger uitvallen dan oorspronkelijk begroot. De kapitaallasten zullen hierdoor ook navenant hoger uitvallen. De kapitaallasten zullen vanaf 2027 naar verwachting € 52.000 per jaar bedragen.

Zorgplicht bibliotheek

Gemeenten krijgen een zorgplicht voor het in stand houden van een volwaardige bibliotheekvoorziening. De Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) wordt hiertoe aangepast en gaat naar verwachting in 2026 van kracht. Om het gemeenten mogelijk te maken de bibliotheek op peil te brengen en te houden is door het rijk geld beschikbaar gesteld. Voor Heemstede gaat het in 2025 en 2026 om € 100.000 per jaar, die we als decentrale uitkering via het gemeentefonds ontvangen. Met haar subsidie voorzorg en voorziet de gemeente Heemstede al voor een groot deel in de zorgplicht die de aangepaste Wsob met zich meebrengt. Daarom kunnen we een deel van het totale budget (namelijk 30%) aanwenden voor andere culturele doeleinden. Overigens heeft minister

Eppo Bruins in maart 2025 in een brief aan alle gemeenten de intentie uitgesproken om het extra budget voor de zorgplicht ook na 2026 in stand te houden op het huidige niveau.

Tribune theaterzaal De Luifel

Al bijna 30 jaar staat in de theaterzaal van De Luifel aan de Herenweg dezelfde in- en uitschuifbare tribune. Dit is een zogenaamde telescopische tribune, die tegen de wand kan worden ingeklapt zodat de zaal ook voor andere doeleinden kan worden gebruikt, zoals voor jeugdtheaterschool Mama Gaai. Door deze levensduur geeft de tribune steeds meer storingsen, ook tonen de stoelen slijtage. De tribune kan nog veilig worden gebruikt maar is niet meer representatief, storingsgevoelig en voldoet niet meer aan de (arbotechnische) eisen van deze tijd. De kans op mankementen is steeds groter en als de tribune kapot gaat, kan hier niet meer het professionele cultuuraanbod van nu doorgang blijven vinden. Er wordt nagedacht over het al of niet blijvende gebruik van het gebouw De Luifel, maar de komende jaren zal hierover naar verwachting nog geen beslissing vallen. Daarom gaan we de tribune vervangen. Dit vraagt een investering in 2026, de afschrijving van de nieuwe tribune brengt kapitaallasten met zich mee; vanaf 2027 gedurende 20 jaar.

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>8</i>
Verhoging subsidie dierenopvang	8	8	8	8
<i>Indexering</i>	<i>226</i>	<i>226</i>	<i>226</i>	<i>226</i>
Doorverdeling salarislaster welzijn	354	354	354	354
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	977	977	977	977
Doorverdeling salarislaster Handhaving	23	23	23	23
salarissen 2026-2029	-1.235	-1.235	-1.235	-1.235
Indexatie 2026	108	108	108	108
<i>Kapitaallaster</i>	<i>13</i>	<i>30</i>	<i>38</i>	<i>54</i>
Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	13	30	38	54
Totaal	247	264	272	288

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>8</i>
Verhoging subsidie dierenopvang	8	8	8	8
De opvang van gehouden zwerfdieren is een wettelijke taak van de gemeente. Een stichting voert deze taak namens de gemeente uit en krijgt hiervoor een structurele subsidie. De subsidie is niet kostendekkend omdat geen rekening gehouden is met vervoer naar de opvang en ook de kosten voor de opvang zelf worden in onvoldoende mate gedekt door de subsidie. In 2025 is een aanvullende incidentele subsidie verleend om de stichting hierin tegemoet te komen. Met deze mutatie wordt er voorgesteld om het budget voor de subsidie structureel te verhogen met € 8.000 vanaf 2026.				
<i>Indexering</i>	<i>226</i>	<i>226</i>	<i>226</i>	<i>226</i>
Doorverdeling salarislasten welzijn	354	354	354	354
De salarislasten zijn voor de begroting 2026 geactualiseerd en op basis van de vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over de taakvelden.				
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	977	977	977	977
De salarislasten 2026 ruimtelijk beheer worden doorberekend over de taakvelden.				
Doorverdeling salarislasten Handhaving	23	23	23	23
De salarislasten van Handhaving worden over de verschillende producten verdeeld.				
salarissen 2026-2029	-1.235	-1.235	-1.235	-1.235
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
Indexatie 2026	108	108	108	108
Indexatie 2026				
<i>Kapitaallasten</i>	<i>13</i>	<i>30</i>	<i>38</i>	<i>54</i>
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	13	30	38	54

Actualisatie kapitaallasten 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.

Programma 6 Sociaal domein

Ontwikkelingen en ambitie op hoofdlijnen

Voor het Sociaal Domein Heemstede is een integrale visie geformuleerd. De visie is een overkoepelende paraplu en in lijn met eerder vastgestelde, actuele beleidskaders en de daarin gestelde doelen. Tegelijkertijd is het een toetsingskader voor nog op te stellen sociaal beleid. Dat betekent dat nieuw beleid binnen deze visie moet passen en hierop ook wordt beoordeeld. De integrale visie Sociaal Domein 2025-2028 is:

Inwoners hebben een eigen (t)huis, kunnen zich redden in het dagelijks leven en hun talenten ontwikkelen. Ze zetten zich in voor elkaar, de buurt en de samenleving en hebben een gezonde leefstijl. Als het nodig is ontvangen zij hulp die goed past bij hun situatie. In Heemstede wordt niemand gediscrimineerd of uitgesloten.

De integrale visie is uitgewerkt in de doelenboom Sociaal Domein. De doelenboom laat in één overzicht zien hoe de beleidskaders in het sociale domein met elkaar samenhangen. Het beleid sociaal domein kan worden samengevat in de volgende vier gelijkwaardige thema's, die terugkomen bij de speerpunten hieronder:

- Meedoen
- Gezondheid
- Opgroeien en ontwikkelen
- Hulp en ondersteuning

Speerpunten 2026-2029

Meedoen

Meedoen heeft alles te maken met de sociale basis. Met de sociale basis bedoelen we de sociale verbanden (zoals familie, buurten, groepen, netwerken) waarin we leven, aangevuld met vrij toegankelijke diensten en voorzieningen, zoals het welzijnswerk en het verenigingsleven. Ook mantelzorgers en vrijwilligers zijn een essentieel onderdeel van de sociale basis.

Als onze sociale basis sterk is, dan kunnen we ons samen vaak goed redden en is (zware) zorg minder snel nodig. Wij gaan ons komende jaren daarom nog meer inzetten om de sociale basis in Heemstede te behouden en te versterken, conform de uitvoeringsagenda van het beleidsplan maatschappelijke ontwikkeling 2025-2028: Heemstede, dat ben jij! We doen daarbij ook nadrukkelijk een beroep op de inwoners zelf. We hebben elkaar allemaal nodig voor een leefbaar Heemstede.

In dat kader zetten wij ons ook in voor het voortzetten van het groene educatieve project 'Kom in mijn Tuin' (KIMT), dat in 2012 is opgericht en waar veel doelgroepen en vrijwilligers een nuttige en aangename tijdsbesteding vinden. Het bestuur van KIMT heeft WIJ Heemstede benaderd met de vraag of ze de coördinatie willen overnemen, zodat deze unieke locatie voor Heemstede niet hoeft te verdwijnen. De tuin past goed bij de opdracht vanuit de meerjarige budgetsubsidie WIJ Heemstede rondom de thema's 'Meedoen', 'Gezondheid' en 'Opgroeien & Ontwikkelen'. WIJ Heemstede staat dan ook positief tegenover deze vraag, maar voor onder meer de aansturing van de veertig vrijwilligers en de verbinding met scholen en (zorg)organisaties zijn wel (incidentele) middelen nodig. Deze middelen worden opgevoerd bij de financiële speerpunten van dit programma.

Andere belangrijke ontwikkelingen betreffen het werkontwikkelbedrijf Spaarne Werkt, waar enerzijds verder wordt gewerkt aan de transitie en anderzijds vanaf 2026 een nieuwe verdeelsystematiek wordt gehanteerd. Tot slot geven we komende jaren uitvoering aan de Lokale Inclusie Agenda, die medio 2025 wordt opgeleverd en aan het beleidsplan schuldhulpverlening 2025-2028.

Gezondheid

Het gezondheidsbeleid van de gemeente is vastgelegd in de regionale nota gezondheidsbeleid 2025-2028 'Samen gezond in Kennemerland'. Deze nota wordt dit najaar aangescherpt, met de focus op de thema's leefstijl, middelengebruik, mentale gezondheid en eenzaamheid. Ook wordt het verband gelegd met de acties uit het Gezond Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA).

Onder de vlag van het IZA is ingezet op de beweging van zorg naar gezondheid. Gemeenten, zorgdomein en sociaal domein werken hiervoor steeds beter samen. De gemeenten hebben bij het rijk aangegeven dat hiervoor structureel geld beschikbaar moet komen. Met de verwachting dat het rijk gehoor geeft aan deze oproep, werken we in deze regio samen met de zorgpartijen aan diverse transformatieplannen en neemt de VNG deel aan gesprekken over uitbreiding van het IZA naar een Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Ook hier geldt dat middelen van het rijk noodzakelijk zijn. Met het AZWA wordt ingezet op een verbreding, intensivering en concretisering van het IZA, waarin gelijkwaardigere toegang tot zorg en welzijn en het afwenden van het arbeidsmarkttekort centraal staan. Ook krijgen het sociaal domein en de publieke gezondheid een explicietere plek in het AZWA.

Opgroeien en ontwikkelen

Zoals afgesproken in de Hervormingsagenda Jeugd en in de Herijking Jeugdwerk blijven wij ons richten op het versterken van de preventieve ondersteuning aan de jeugd, om het welzijn van kinderen en jongeren te bevorderen en de vraag naar jeugdhulp te verminderen. Net als in de rest van Nederland wordt de jeugdzorgproblematiek in Heemstede echter ook zwaarder, duren trajecten langer en blijven de kosten stijgen. De gemeentelijke inkomsten vanuit het rijk groeien hier niet alleen niet voldoende in mee, maar nemen zelfs af. Dit zorgt voor grote financiële uitdagingen, die we via de Hervormingsagenda Jeugd het hoofd proberen te bieden.

Voor de inkoop en organisatie van jeugdzorg werken we steeds beter samen met de jeugdhulpregio's IJmond en Zuid-Kennemerland. Er wordt landelijk wetgeving voorbereid om deze samenwerking te verplichten. Regionaal werken we toe naar formalisering binnen een Wgr-vorm (Wet gemeenschappelijke regelingen). De sturing, beleidsontwikkeling en uitvoering op het gebied van jeugdzorg wordt op deze manier krachtiger.

De jeugdhulp die de gemeenten gezamenlijk inkopen bij de vier consortia (perceel 1) kent een lumpsum financiering. Over de wijze van verdeling van de kosten tussen de gemeenten onderling is overeenstemming bereikt. De gevolgen hiervan worden meegenomen bij de financiële speerpunten.

Gemeente Heemstede heeft subsidierelaties met het CJG Kennemerland voor de inzet van praktijkondersteuners huisartsen (POH) jeugd en met JGZ Kennemerland (consultatiebureaus). Deze organisaties zijn nu nog onderdeel van een grote zorgorganisatie, maar gaan zich hiervan onttrekken. Mogelijk heeft dit gevolgen voor de kosten voor de inzet van de POH-ers en JGZ.

Hulp en ondersteuning

Als inwoners zich niet redden met behulp van de sociale basis, dan ontvangen zij vanuit de Wmo hulp en ondersteuning die goed past bij hun situatie. Door verschillende ontwikkelingen staat de uitvoering

hiervan echter onder druk. Zo wordt de vraag naar hulp en ondersteuning steeds groter, verandert de arbeidsmarkt en lopen de kosten op. De invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage, die de vraag naar voorzieningen kan verlagen, is uitgesteld tot 2027.

Als we de Wmo in stand willen houden is actie geboden. Een sterke sociale basis is hierbij essentieel, zoals hierboven al aangeven. Bij de geboden hulp en ondersteuning is het uitgangspunt daarom ook: zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig en zo thuis als mogelijk. De toegang speelt hierin een belangrijke rol, zowel voor het maken van de inschatting of een voorziening echt nodig is als het aangaan van het gesprek over eigen mogelijkheden.

Vanwege de toenemende vraag en hogere kosten, bijvoorbeeld door de indexatie van de tarieven voor de Huishoudelijke Ondersteuning vanuit de Wmo, wordt bij de financiële speerpunten voorgesteld om hier extra budget voor vrij te maken. De verwachting is dat de tarieven voor de Huishoudelijke Ondersteuning per 2026 nog verder toenemen, vanwege een nieuwe inkoop die op dit moment loopt. We onderzoeken hoe we bij deze inkoop kunnen sturen op de afname van het gebruik van deze voorziening. De financiële gevolgen zijn nu nog niet inzichtelijk en volgen later in de P&C cyclus.

Verder moeten we er rekening mee houden dat binnen de Wmo ook inwoners met een gecombineerde woon-zorgvraag een groeiende doelgroep zijn, waar de komende jaren veel inzet voor nodig is. De beheersbaarheid van de Wmo wordt zo een steeds grotere uitdaging.

Een andere grote opgave betreft de taakstelling om locaties aan te bieden waar het COA opvangplekken kan realiseren, op basis van de Spreidingswet. Deze opgave vraagt ook de komende jaren onze volle aandacht en inzet. Tot slot blijft de opvang van Oekraïense vluchtelingen onze inspanning vragen.

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	<i>896</i>	<i>1.003</i>	<i>1.109</i>	<i>1.059</i>
Regionale verdeelsystematiek meervoudige jeugdhulp meerjarig	396	503	609	609
Budget Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) 2026 - 2029	450	450	450	450
Onttrekking reserve opvang Kom in Mijn Tuin	-25	-25	-25	0
Voortzetten Kom in Mijn Tuin door WIJ Heemstede	75	75	75	0
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	<i>-232</i>	<i>-251</i>	<i>-579</i>	<i>-576</i>
Actualisatie lasten begroting opvang 2026 - 2029	85	85	1.123	1.123
Vergoeding normbedragen bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO)	-902	-902	-2.534	-2.534
Storting overschot normbedragen in reserve opvang aandachtsgroepen meerjarig	636	636	916	916
Wijziging verdeling SpaarneWerkt tekorten	-51	-70	-84	-81
<i>Indexering</i>	<i>1.208</i>	<i>1.208</i>	<i>1.257</i>	<i>1.307</i>
Doorverdeling salarislasten welzijn	363	363	363	363
Doorverdeling salarislasten BWT	16	16	16	16
salarissen 2026-2029	-3.166	-3.166	-3.117	-3.067
Indexatie 2026	835	835	835	835
Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislasten	3.161	3.161	3.161	3.161
<i>Kapitaallasten</i>	<i>-23</i>	<i>-14</i>	<i>-37</i>	<i>-4</i>
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-23	-14	-37	-4
Totaal	1.849	1.946	1.749	1.786

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	<i>896</i>	<i>1.003</i>	<i>1.109</i>	<i>1.059</i>

Regionale verdeelsystematiek meervoudige jeugdhulp meerjarig **396 503 609 609**

De jeugdhulp die de zeven gemeenten in IJmond en Zuid-Kennemerland vanaf 2023 gezamenlijk inkopen bij de vier consortia (perceel 1) kent een lumpsum financiering. Over de wijze van verdeling van de kosten tussen de gemeenten onderling is overeenstemming bereikt. Vanaf 2025 wordt een verdeelsystematiek gehanteerd gebaseerd op 'gewogen zorgzwaarte'. Hiervoor geldt een ingroeipad van 3 jaar (t/m 2028). Met deze mutatie worden de financiële consequentie in de meerjarenbegroting van 2026 tot en met 2029 structureel verwerkt. Per saldo een nadeel van € 396.245 in 2026, € 502.714 in 2027 & € 609.181 structureel vanaf 2028. In een aparte mutatie worden de financiële consequenties voor de begroting 2025 (voorjaarsnota) verwerkt.

Budget Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) 2026 - 2029 **450 450 450 450**

De vraag naar de verschillende voorzieningen binnen de Wmo stijgt al jaren en ook de tarieven stijgen. Met name de tarieven voor huishoudelijke ondersteuning nemen toe. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk de begroting bij te stellen voor 2025 tot en met 2029. Per saldo een structureel nadeel van € 450.000 vanaf 2025. Met deze mutatie worden de financiële consequenties in de kadernota in de meerjarenbegroting 2026 - 2029 verwerkt. In een aparte mutatie wordt het financiële effect voor de begroting van 2025 verwerkt.

Onttrekking reserve opvang Kom in Mijn Tuin **-25 -25 -25 0**

Met deze mutatie wordt voorgesteld een bedrag van € 25.000 te onttrekken aan de reserve opvang aandachtsgroepen ter dekking van een gedeelte van de incidentele subsidie aan welzijnsorganisatie WIJ Heemstede voor het voortzetten van het groene educatieve project 'Kom in mijn Tuin' (KIMT). Hier vinden veel doelgroepen en vrijwilligers een nuttige en aangename tijdsbesteding. Ook voor de doelgroepen Opvang (Oekraïners, asielzoekers en statushouders) zien wij veel kansen bij dit project, ook als onderdeel van het Sociaal programma vluchtelingen (verwachte vaststelling medio 2025). In een aparte mutatie wordt het budget voor het voortzetten van KIMT verwerkt.

Voortzetten Kom in Mijn Tuin door WIJ Heemstede **75 75 75 0**

Om de groene educatieve oase 'Kom in mijn Tuin' (KIMT) voort te kunnen zetten heeft het bestuur van deze stichting welzijnsorganisatie WIJ Heemstede benaderd. De invulling van de tuin past namelijk goed binnen de doelstellingen vanuit de budgetsubsidie WIJ Heemstede. Het is dan wel noodzakelijk dat er betaalde krachten kunnen worden ingezet voor onder meer coördinatie en de aansturing van de 40 vrijwilligers. WIJ Heemstede vraagt hiervoor incidenteel budget aan van € 75.000 per jaar voor 2026 tot en met 2028. Op deze manier kan onderzocht worden of dit nieuwe concept een gewenst resultaat oplevert.

Dit budget is met name bestemd voor een sociaal werker met groene vingers die alles rondom de vrijwilligers regelt, maar ook aanspreekpunt is voor andere (zorg)organisaties en scholen die bij KIMT komen. De sociaal werker zorgt daarnaast voor de verbinding tussen alle verschillende mensen die bij KIMT komen.

Daarnaast zijn er middelen benodigd voor een medewerker met vakinhoudelijke kennis over tuinieren.

<i>Autonome ontwikkelingen</i>	<i>-232</i>	<i>-251</i>	<i>-579</i>	<i>-576</i>
Actualisatie lasten begroting opvang 2026 - 2029	85	85	1.123	1.123
De begroting voor opvang dient geactualiseerd te worden omdat onder andere het normbedrag per beschikbaar bed via de bekostigingsregeling opvang ontheemde Oekraïne (BooO) per 1 januari 2025 verlaagd is naar € 44 per bed. Daarnaast is de gemeente bezig met het realiseren van meerdere opvangplekken waardoor ook dit reden geeft tot het actualiseren van de begroting. De lasten en de vergoeding per beschikbaar bed voor de Herenweg 55 worden hiermee in de meerjarenbegroting opgenomen.				
Het uitgangspunt blijft dat de gemeente een vergoeding blijft ontvangen voor de opvang van vluchtelingen en dat alle kosten met betrekking tot de opvang van aandachtsgroepen gedekt kunnen worden uit deze inkomsten en dus budgettair neutraal in de begroting worden verwerkt. Met deze mutatie worden de geactualiseerde lasten voor de meerjarenbegroting 2026 -2029 verwerkt. In aparte mutaties in de kadernota worden de baten en de storting in de reserve van het overschot van de normbedragen verwerkt.				
Vergoeding normbedragen bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO)	-902	-902	-2.534	-2.534
De begroting voor opvang dient geactualiseerd te worden omdat onder andere de vergoeding voor het normbedrag per beschikbaar bed via de bekostigingsregeling opvang ontheemde Oekraïne (BooO) per 1 januari 2025 verlaagd is naar € 44 per bed. Daarnaast is de gemeente bezig met het realiseren van meerdere opvangplekken waardoor ook dit reden geeft tot het actualiseren van de begroting. De lasten en de vergoeding per beschikbaar bed voor de Herenweg 55 worden hiermee in de meerjarenbegroting opgenomen.				
Het uitgangspunt blijft dat de gemeente een vergoeding blijft ontvangen voor de opvang van vluchtelingen en dat alle kosten met betrekking tot de opvang van aandachtsgroepen gedekt kunnen worden uit deze inkomsten en dus budgettair neutraal in de begroting worden verwerkt. Met deze mutatie wordt de vergoeding van de bekostigingsregeling voor de jaren 2026 en 2027 geactualiseerd en voor de jaren 2028 en 2029 doorgetrokken. In aparte mutaties in de kadernota worden de lasten en de storting in de reserve van het overschot van de normbedragen verwerkt.				
Storting overschot normbedragen in reserve opvang aandachtsgroepen meerjarig	636	636	916	916
In de nota reserves en voorzieningen is vastgesteld dat de reserve aandachtsgroepen ter dekking dient van de kosten die gemaakt worden bij de exploitatie en realisatie van opvang van deze groepen. Ook is bepaald dat inkomsten voor de opvang van aandachtsgroepen toegevoegd worden aan deze reserve. De ontvangsten vanuit de huidige bekostigingsregeling ontheemden Oekraïne zijn in 2026 tot en met 2029 € 915.895 hoger dan de begrote lasten voor opvang. In de begroting van 2026 en 2027 is al rekening gehouden met een storting van € 280.000. Met deze mutatie wordt € 635.895 voor de jaren 2026 en 2027 extra in de reserve aandachtsgroepen gestort. Voor de jaren 2028 en 2029 betekent dit het volledige bedrag van € 915.895.				
Wijziging verdeling SpaarneWerk tekorten	-51	-70	-84	-81
De begroting van SpaarneWerk is nog niet door de gemeenteraden gegaan voor zienswijze, maar bij een radenbijeenkomst is al aangekondigd dat er een wijziging zal komen in de begrotingssystematiek van de gemeenschappelijke regeling. De groeiende financiële tekorten binnen SpaarneWerk zijn verwerkt in de kadernota vanaf 2026. De verhouding WSW middelen die het Rijk beschikbaar stelt aan de deelnemende gemeenten van SpaarneWerk heeft op basis van de meest recente circulaire een gunstig effect voor Heemstede. Per saldo daalt de begrote bijdrage van de gemeente Heemstede. .				
<i>Indexering</i>	<i>1.208</i>	<i>1.208</i>	<i>1.257</i>	<i>1.307</i>
Doorverdeling salarislaster welzijn	363	363	363	363
De salarislaster zijn voor de begroting 2026 geactualiseerd en op basis van de vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over de taakvelden.				
Doorverdeling salarislaster BWT	16	16	16	16
De salarislaster van BWT worden over de verschillende producten verdeeld.				
salarissen 2026-2029	-3.166	-3.166	-3.117	-3.067
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
Indexatie 2026	835	835	835	835
Indexatie 2026				
Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislaster	3.161	3.161	3.161	3.161
De loketmedewerker IASZ zijn overgegaan naar Bloemendaal. De bijdrage van Bloemendaal aan Heemstede daalt daarom. De afname van de bijbehorende salarislaster zijn verwerkt binnen de salarislasterbegroting van Heemstede. Daarnaast zorgt de overgang van de loketmedewerker naar de gemeente Bloemendaal ook voor een verlaging van de Bloemendaalse bijdrage in de overhead. Tevens worden in deze mutatie de salarislaster verdeeld over de taakvelden.				

<i>Kapitaallasten</i>	<i>-23</i>	<i>-14</i>	<i>-37</i>	<i>-4</i>
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-23	-14	-37	-4

Actualisatie kapitaallasten 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Ontwikkelingen en ambitie op hoofdlijnen

Klimaatneutraal, aardgasvrij en circulair Heemstede 2050

Klimaatverandering en klimaatmaatregelen hebben effecten op de volksgezondheid. Dus zet Heemstede zich versneld in om Heemstede klimaatbestendig en aardgasvrij te maken. Een circulaire economie bereiken we met het nieuwe afvalstelsel en door maatschappelijk verantwoord in te kopen. Dit is vastgelegd in divers beleid waarbij de versnellingsprojecten zijn vastgelegd in het Programma Heemstede Duurzaam 2025-2030.

Een klimaatbestendig Heemstede in 2050 betekent dat alle projecten in de openbare ruimte zodanig worden uitgevoerd zodat ze waterrobuust en hittestress bestendig zijn.

Heemstede is aardgasvrij in 2050 door enerzijds in te zetten op versneld isoleren van de gehele gebouwde omgeving. Anderzijds werken we aan gebiedsuitvoeringsplannen om kleinschalige warmtenetten te kunnen realiseren. Daarnaast wordt het Soortenmanagementplan afgerond zodat we de beschermde diersoorten de komende 10 jaar beschermen bij na-isolatie van de gebouwde omgeving.

In de huidige geopolitieke situatie is het nog meer van belang om minder afhankelijk te zijn van primaire grondstoffen. Een circulaire economie met als doel zo min mogelijk restafval per inwoner en zoveel mogelijk inzetten op het hergebruik van materialen. Grote projecten worden maatschappelijk verantwoord ingekocht.

Milieu en leefomgeving

In 2026 wordt samen met andere gemeenten en de omgevingsdienst IJmond de herijkte gemeenschappelijke regeling voorgelegd aan de gemeenteraden. In de herijkte afspraken is enerzijds duidelijk welke taken in de gemeenschappelijke regeling zijn opgenomen en anderzijds welke financiële grondslag passend is voor de verdeling van de kosten over de gemeenten. De milieutaken zijn in de afgelopen aanzienlijk veranderd en toegekomen. Luchtkwaliteit, bodemtaken, stikstof, PFAS en dergelijke zijn milieuvraagstukken die in de afgelopen jaren complexer zijn geworden.

Speerpunten 2026-2029

Gebiedsaanpak aardgasvrij

Op basis van het Warmteprogramma Heemstede gaan we kansrijke gebieden in Heemstede aardgasvrij maken door aanleggen van warmtenetten. Hierbij moet rekening worden gehouden met de noodzakelijke uitbreiding van de elektriciteitsinfrastructuur de komende jaren.

Schone Lucht Akkoord en Schoon en emissieloos bouwen

Met de ondertekening van het convenant Schoon en emissieloos bouwen wordt bij werken in de openbare ruimte gewerkt met schone werktuigen. Zo dragen we bij aan minder uitstoot van CO₂ en stikstof, wat bijdraagt aan een schonere lucht. Ook kan een emissieloze zone voor mobiliteit in Heemstede bijdragen aan deze schonere lucht. Dit wordt in beeld gebracht in het kader van het Schone Lucht Akkoord.

Versnelling vanuit programma Heemstede Duurzaam 2025 - 2030

Als het gaat om de klimaatdoelen op het gebied van energietransitie, ecologie, klimaatadaptatie, circulaire economie en duurzame mobiliteit is al veel beleid vastgesteld die bijdraagt aan het behalen van deze doelen. Als we in het huidige tempo blijven uitvoeren dan halen we de tussentijdse doelen van 2030 niet. In het programma Heemstede Duurzaam 2025 - 2030 zijn daarom projecten opgenomen die waar nodig zorgen voor een versnelling.

Autonome ontwikkelingen 2026-2029

Legionellapreventie en -beheersing

anaf 2025 wordt de legionellapreventie en -beheersing uitgevoerd aan de hand van een nieuwe aanpak. Fysieke werkzaamheden aan de drinkwaterinstallatie valt onder gebouwonderhoud. In 2025 zullen vanwege de gewijzigde aanpak de kosten nog vergelijkbaar zijn aan voorgaande jaren. Vanaf 2026 worden de jaarlijkse kosten geraamd op € 35.000,- inclusief btw en dat is een verlaging van € 20.000,- per jaar.

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
Autonome ontwikkelingen	126	76	64	-167
Rioolheffing	114	100	89	-145
Inkomsten begraafplaats	3	3	3	3
Onderhoud begraafplaats	0	0	-1	-1
Afvalstoffenheffing	34	-3	-3	-1
CDOKE	-24	-24	-24	-24
Indexering	-41	-41	-41	-41
Doorverdeling salarislaster welzijn	112	112	112	112
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	488	488	488	488
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	126	126	126	126
salarissen 2026-2029	-619	-619	-619	-619
Indexatie 2026	-149	-149	-149	-149
Kapitaallasten	-52	-19	-19	-10
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-52	-19	-19	-10
Totaal	33	15	4	-219

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	126	76	64	-167
Rioolheffing	114	100	89	-145
De rioolheffing is 100% kostendekkend. Op basis hiervan wordt de financiële raming voor de jaren 2026 tot en met 2029 aangepast. Dit zorgt ervoor dat de begroting in lijn blijft met de werkelijke kosten en inkomsten.				
Inkomsten begraafplaats	3	3	3	3
De kosten van de begraafplaats worden budgetneutraal bijgesteld, wat resulteert in een verlaging van de meerjarige opbrengsten.				
Onderhoud begraafplaats	0	0	-1	-1
De begraafplaats is kostendekkend geraamd. De inkomsten worden met deze mutatie aangepast aan de kosten.				
Afvalstoffenheffing	34	-3	-3	-1
De afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend. De raming 2026 tot en met 2029 wordt hieraan aangepast.				
CDOKE	-24	-24	-24	-24
De lasten onder CDOKE (klimaatmiddelen) worden gedekt uit de subsidie CDOKE (Spuk Slsa). De uitgaven worden met deze mutatie aangepast aan de structurele subsidie.				
<i>Indexering</i>	-41	-41	-41	-41
Doorverdeling salarislasten welzijn	112	112	112	112
De salarislasten zijn voor de begroting 2026 geactualiseerd en op basis van de vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over de taakvelden.				
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	488	488	488	488
De salarislasten 2026 ruimtelijk beheer worden doorberekend over de taakvelden.				
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	126	126	126	126
De salarislasten 2026 ruimtelijk beleid worden doorberekend over de taakvelden.				
salarissen 2026-2029	-619	-619	-619	-619
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
Indexatie 2026	-149	-149	-149	-149
Indexatie 2026				
<i>Kapitaallasten</i>	-52	-19	-19	-10
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-52	-19	-19	-10

Actualisatie kapitaallasten 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Ontwikkelingen en ambitie op hoofdlijnen

Heemstede is een aantrekkelijke en groene woongemeente. Dit willen we zo houden, voor iedereen. We vinden het belangrijk dat we als gemeente aan de slag gaan met onze ambities en woningmarktinstrumenten uit de Woonvisie. Samen met ontwikkelaars en woningcorporaties bouwen we flink meer sociale huurwoningen (30% van de nieuwbouw) en betaalbare woningen (36% van de nieuwbouw). We richten ons vooral op kleinere huishoudens, zoals ouderen, starters, ouderen met zorgbehoefte en mensen met maatschappelijke beroepen die aan Heemstede verbonden zijn. Ook zorgen we voor een flexibele schil aan woningen voor (zorg)doelgroepen, zoals voor mensen die een beschermde woonplek nodig hebben of juist proberen op zichzelf te gaan wonen en ook vluchtelingen.

Heemstede blijft zich ontwikkelen met diverse ruimtelijke projecten, zoals de gebiedsontwikkelingen Manpad en 't Groot Clooster. Om deze ontwikkelingen goed te begeleiden werken we onder de Omgevingswet aan nieuw beleid, zoals de Omgevingsvisie en het omgevingsplan. We gaan daarnaast aan de slag met de kleinere ontwikkelplannen en zorgen we ervoor dat nieuwe functies op een goede manier in de omgeving passen.

Speerpunten 2026-2029

Aan de slag met nieuwe instrumenten uit de Omgevingswet

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving, waarin de gewenste ontwikkelrichting voor de toekomst wordt beschreven. Het dient als een streefbeeld voor de ontwikkeling van Heemstede in 2040, met als uitgangspunt een duurzame en toekomstbestendige fysieke leefomgeving te realiseren. Het opstellen van de Omgevingsvisie is een omvangrijke opgave, die (bestuurlijke) keuzes en betrokkenheid van belanghebbenden vereist. In 2024 is de visie-op-hoofdlijnen vastgesteld en conform de planning wordt de uiteindelijke Omgevingsvisie wordt opgeleverd in 2025. In 2026 wordt in beginsel gestart met de planvorming van de gebiedsontwikkelingen en de borging van (delen van) de Omgevingsvisie in het omgevingsplan.

Omgevingsplan

De Omgevingswet biedt veel mogelijkheden om nieuwe initiatieven te realiseren. Een belangrijk nieuw wettelijk verplicht instrument is het omgevingsplan. De beleidskeuzes die in de Omgevingsvisie worden gemaakt, worden vervolgens juridisch vertaald en uitgewerkt in het omgevingsplan. Dit omgevingsplan is een juridisch besluit, vergelijkbaar met een gemeentelijke verordening, dat juridische rechten, kaders en mogelijkheden biedt voor inwoners en bedrijven in Heemstede. Om de voorbereiding op het omgevingsplan soepel te laten verlopen, hebben we in 2024 een stappenplan opgesteld, inclusief een tijdlijn om het omgevingsplan in zeven jaar tijd stapsgewijs te kunnen ontwikkelen.

Regie houden op lokale ruimtelijke ontwikkelingen

We vullen actief onze regiefunctie in om samen met ontwikkelaars en de samenleving op zoek te gaan naar passende woonoplossingen in Heemstede om invulling te geven aan de woonopgave. Nieuwe

ontwikkelingen toetsen we aan de afwegingskaders uit de Woonvisie en de vast te stellen Omgevingsvisie. Voor twee gebieden/projecten pakken we de ontwikkelingen actief op:

't Groot Clooster

Voor het gebied 't Groot Clooster ontwikkelen we een gebiedsagenda en -visie, gebaseerd op bestaand beleid, en lokale en regionale maatschappelijke uitdagingen. Deze gebiedsagenda wordt vertaald in een gebiedsvisie voor 't Groot Clooster. Als onderdeel van de gebiedsvisie worden voor het Havenkwartier uitgangspunten opgesteld. Het Havenkwartier gaat transformeren naar een overgangsgebied van tenminste 250 woningen. Als de raad daartoe besluit, wordt in 2026 en 2027 een gebiedsvisie voor 't Groot Clooster opgesteld en wordt voor het Havenkwartier en de eerste onderdelen delen van 't Groot Clooster een omgevingsplan in procedure gebracht. Tevens wordt verder gewerkt aan de uitvoeringsagenda en de stedenbouwkundige en ruimtelijke uitwerking van de resterende delen van 't Groot Clooster.

Gebied Manpad

Toegewerkt wordt naar een haalbare (ontwerp)ontwikkelvisie, die na inspraak aan de raad wordt voorgelegd om vast te stellen. Op basis hiervan wordt een stedenbouwkundig plan en ontwikkelovereenkomst opgesteld. In deze overeenkomst wordt het verdere proces aangegeven. Het plan voor het gebied wordt na de wettelijk voorgeschreven procedure vastgelegd in het Omgevingsplan Heemstede.

Uitvoeringsprogramma Woonvisie 2023-2027

De Woonvisie 2023-2027 streeft ernaar een grotere, duurzame en verscheiden woningvoorraad te creëren die passend is voor alle doelgroepen. De nadruk ligt op het toevoegen van woningen voor kleinere huishoudens en doelgroepen, het aanpassen van de bestaande voorraad, het stimuleren van doorstroming en de regionale samenwerking. Om dit te bereiken hanteren we verschillende bestaande en nieuwe beleidsinstrumenten, zoals de Huisvestingsverordening en de invoering van de opkoopbescherming of zelfbewoningsplicht, anti-speculatiebeding en een vereveningsfonds.

Uitvoering prestatieafspraken 2024-2027

Via de meerjarige prestatieafspraken streven de gemeente, de woningcorporaties in onze gemeente en hun huurdersorganisaties gemeenschappelijke doelen na. De afspraken vormen de samenwerkingsagenda en jaarplannen tussen deze partijen op het gebied van wonen. Hierin liggen afspraken vast over nieuwbouw, betaalbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Bovenal werken we in ieder project aan het bijbouwen van méér sociale huurwoningen en woningen voor zorgdoelgroepen en flexwoningen. In 2027 evalueren we of de huidige afspraken goed werken. Op basis daarvan maken we in 2028 nieuwe afspraken.

Uitvoering en actualiseren van het Woonakkoord voor Zuid-Kennemerland/ IJmond

Met het Woonakkoord werken de zeven gemeenten en de provincie samen op alle aspecten van wonen. Het Woonakkoord bestaat uit een bestuursakkoord en een uitvoeringsagenda. Het bestuursakkoord gaat over de visie, de woonopgaven en de richtingen die de partijen in de regio op willen. Dit is vertaald naar een aantal doelen (o.a. toename van sociale en betaalbare koopwoningen). In de uitvoeringsagenda staat per doel aangegeven welke concrete acties we gaan ondernemen. Voor het thema doorstroming zijn de gemeenten Heemstede en Bloemendaal de kartrekkers. In 2025 beslissen de regiogemeenten of het Woonakkoord voor 2021-2025 met een jaar wordt verlengd of geactualiseerd.

Verduurzaming kernbezit en optimalisatie inzet maatschappelijk vastgoed

Het bezit van vastgoed is voor de gemeente Heemstede geen doel op zich, maar een middel om maatschappelijke en bestuurlijk gewenste doelen te bereiken. Daarvoor wordt een zogenaamd kernbezit aangehouden. Aanvullend op het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor gemeentelijke gebouwen die behoren tot het kernbezit willen we voor 2030 naar de verduurzaming van dit kernbezit in de vorm van een A-label (D)MJOP en-/of energieneutraliteit.

Autonome ontwikkelingen 2026-2029

Regionale samenwerking

De afgelopen jaren zijn de gemeenten uit Zuid-Kennemerland zich steeds meer bewust geworden van de noodzaak om de regio te profileren in het bredere samenwerkingsverband van de MRA, maar ook in het overleg met provincie, rijk en maatschappelijke partners. Met als resultaat de (in 2023 geactualiseerde) Zuid-Kennemer Agenda en als uitwerking daarvan het Werkplan Regionale Samenwerking Zuid-Kennemerland 2024-2026. In het kader van de uitvoering van het Werkplan is Heemstede regievoerder voor de hoofdpogave Landschap.

Wetsvoorstel Versterking Regie op de Volkshuisvesting

De aanstaande Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting (Wvrv) heeft als doel het juridisch instrumentarium van gemeenten, provincies en het rijk te versterken, omdat de actuele opgave groot is en er gecoördineerde en sturende inspanning van alle overheden nodig is. Het wetsvoorstel introduceert (onder meer) de verplichting een volkshuisvestingsprogramma, huisvestingsverordening met urgentieregeling en Wmo-beleidsplan vast te stellen. Het wetsvoorstel introduceert nieuwe eisen met betrekking tot de inhoud van de plannen en verplicht om de plannen af te stemmen met betrokken partijen. Voor het uitwerken van het Volkshuisvestingsprogramma is in 2026 is een eenmalige financiële inzet van €25.000,- nodig.

Lokale ruimtelijke ontwikkelingen

Naast ruimtelijke projecten waar wij actief regie op voeren zijn er zowel bestaande als nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in voorbereiding, zoals op landgoed Kennemerduin, aan de Talma/ Kadijk en op Bloemenoord. Dit zijn initiatieven van derden die wij faciliteren aan en toetsen aan het afwegingskader uit de Woonvisie en andere ruimtelijke uitgangspunten.

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	-50	-50	-50	-50
Leges inkomsten verhogen	-50	-50	-50	-50
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	177	177	528	528
Actualisatie lasten begroting opvang 2026 - 2029	177	177	528	528
<i>Indexering</i>	-46	-46	-46	-46
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	247	247	247	247
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	1.009	1.009	1.009	1.009
Doorverdeling salarislaster BWT	448	448	448	448
salarissen 2026-2029	-1.702	-1.702	-1.702	-1.702
Indexatie 2026	-48	-48	-48	-48
<i>Kapitaallasten</i>	24	24	24	20
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	13	13	13	8
Versneld verduurzamen het Oude Slot	12	12	12	12
Totaal	105	105	457	452

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
<i>Speerpunten</i>	-50	-50	-50	-50
Leges inkomsten verhogen	-50	-50	-50	-50
Tijdens de behandeling van de Kadernota 2025 heeft het college toegezegd onderzoek te verrichten naar de inkomsten uit leges en de kostendekkendheid daarvan. Momenteel wordt dit onderzoek gedaan en de verwachting is dat de leges kunnen worden verhoogd met 50.000 per jaar vanaf 2026. De verwachting is dat dit onderzoek voor de begroting 2026-2029 zal worden afgerond en dat er dan duidelijkheid is wat de exacte hoogte van dit bedrag zal zijn.				
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	177	177	528	528
Actualisatie lasten begroting opvang 2026 - 2029	177	177	528	528
De begroting voor opvang dient geactualiseerd te worden omdat onder andere het normbedrag per beschikbaar bed via de bekostigingsregeling opvang ontheemde Oekraïne (BooO) per 1 januari 2025 verlaagd is naar € 44 per bed. Daarnaast is de gemeente bezig met het realiseren van meerdere opvangplekken waardoor ook dit reden geeft tot het actualiseren van de begroting. De lasten en de vergoeding per beschikbaar bed voor de Herenweg 55 worden hiermee in de meerjarenbegroting opgenomen. Het uitgangspunt blijft dat de gemeente een vergoeding blijft ontvangen voor de opvang van vluchtelingen en dat alle kosten met betrekking tot de opvang van aandachtsgroepen gedekt kunnen worden uit deze inkomsten en dus budgettair neutraal in de begroting worden verwerkt. Met deze mutatie worden de geactualiseerde lasten voor de meerjarenbegroting 2026 -2029 verwerkt. In aparte mutaties in de kadernota worden de baten en de storting in de reserve van het overschot van de normbedragen verwerkt.				
<i>Indexering</i>	-46	-46	-46	-46
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	247	247	247	247
De salarislasten 2026 ruimtelijk beheer worden doorberekend over de taakvelden.				
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	1.009	1.009	1.009	1.009
De salarislasten 2026 ruimtelijk beleid worden doorberekend over de taakvelden.				
Doorverdeling salarislasten BWT	448	448	448	448
De salarislasten van BWT worden over de verschillende producten verdeeld.				
salarissen 2026-2029	-1.702	-1.702	-1.702	-1.702
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
Indexatie 2026	-48	-48	-48	-48
Indexatie 2026				
<i>Kapitaallasten</i>	24	24	24	20
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	13	13	13	8
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.				
Versneld verduurzamen het Oude Slot	12	12	12	12
Voor de investering 'Versneld Verduurzamen Oude Slot' worden de afschrijvingslasten geraamd.				

Programma 9 Raad

Binnen dit programma vinden alleen de autonome mutaties plaats (indexering).

Hieronder vindt u een overzicht van de in de Kadernota voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
Indexering	36	36	36	36
Indexatie 2026	6	6	6	6
salarissen 2026-2029	30	30	30	30
Kapitaallasten	0	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	0	0	0
Totaal	36	36	36	36

Toelichting op de voorgestelde begrotingswijzigingen.

plus = nadeel, min = voordeel

	2026	2027	2028	2029
Indexering	36	36	36	36
Indexatie 2026	6	6	6	6
Indexatie 2026				
salarissen 2026-2029	30	30	30	30
Actualisatie en indexering salarissen 2026-2029				
Kapitaallasten	0	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	0	0	0

Actualisatie kapitaallasten 2026-2029 op basis van de staat van activa en het investeringsprogramma.

Technische uitgangspunten voor de Begroting 2026

In deze paragraaf worden de technische uitgangspunten toegelicht die noodzakelijk zijn voor het opstellen van de begroting 2026.

Loon/prijsontwikkeling 2026

Voor 2026 sluiten we, conform bestaande beleid, bij onze loon/prijsontwikkeling aan bij de meest recente informatie van het Centraal Planbureau (CPB) van eind februari 2025. Dit betekent 2,6 procent prijsontwikkeling op onze materiële budgetten (=consumentenprijsindex (CPI)) en 4,1 procent loonontwikkeling (=loonvoet sector overheid). De budgetten met een gemengd karakter (met zowel een prijs- als looncomponent) worden met het gemiddelde van CPI en loonvoet overheid geïndexeerd. Dit komt neer op een indexeringspercentage van 3,4 procent.

Het Rijk hanteert deze uitgangspunten ter bepaling van de algemene uitkering. Door deze percentages ook consequent door te voeren aan de lastenzijde van de begroting ontstaat een evenwicht in de gehanteerde uitgangspunten. Een eventuele bijstelling van de loon/prijsontwikkeling in de meicirculaire 2025 kan vervolgens opnieuw worden doorgevoerd.

Onroerendezaakbelastingen

De onroerendezaakbelastingen (OZB) worden geheven over de waarde van de onroerende zaken in de gemeente, de WOZ-waarde. Gemeente en Belastingen Kennemerland Zuid (GBKZ) geeft voor de begroting 2026 een prognose af van de WOZ waardeontwikkeling, gecorrigeerd met een geschatte waardevermindering als gevolg van bezwaar en beroep.

Het OZB-tarief is een percentage, dat vermenigvuldigd met een bepaalde belastingcapaciteit (de totale WOZ-waarde) leidt tot de geraamde OZB-opbrengst. Bij een gelijkblijvende OZB-opbrengst zal bij een toename in de belastingcapaciteit het OZB-tarief dalen en andersom. De belastingcapaciteit en OZB opbrengst kan beïnvloed worden door areaaluitbreiding als gevolg nieuwbouw en door de ontwikkeling van de WOZ-waarde. De raad stelt de belastingverordening met het tarief OZB vast.

OZB-opbrengst 2026

Volgens bestaand beleid is het voornemen de OZB-opbrengsten 2026 ten opzichte van de begroting 2025 te verhogen met een inflatiecorrectie van 3,4 procent. Dit komt overeen met een bedrag van ongeveer € 298.930, waarvan € 235.750 voor woningen en € 63.180 voor niet-woningen.

Effect waardeontwikkeling woningen op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De belastingcapaciteit is één van de maatstaven voor de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Een snellere stijging van de WOZ-waarde ten opzichte van het landelijk gemiddelde leidt tot een korting op de algemene uitkering en andersom. Ook een areaaluitbreiding als gevolg van nieuwbouw leidt tot een korting op de algemene uitkering.

Belastingtarieven overige belastingen

De belastingtarieven en leges worden, in overeenstemming met de bestaande beleidslijn, verhoogd met het gemiddelde van de loonkostenontwikkeling en de prijsontwikkeling, samen is dit 3,4 procent.

Investeringsprogramma

Investeringsprogramma 2026-2029

Presentatie investeringsprogramma

In de financiële verordening 2024 is het volgende opgenomen:

"de raad ontvangt, in een niet-openbare bijlage, een nadere uitwerking van de investeringen, die de onderligger zijn van de geautoriseerde investeringskredieten op programmaniveau."

Dit betekent dat in de boekwerken kadernota en begroting het investeringsprogramma alleen gecompriemd op totaalniveau per programma wordt opgenomen. De detailinformatie en de wijzigingen worden in een bijlage verstrekt. De bijlage is niet actief openbaar. Op deze wijze wordt voorkomen dat inschrijvers bij aanbestedingen voortijdig informatie kunnen vinden over de raming van projecten bij de gemeente en daar met de inschrijving op kunnen inspelen.

De raad stelt zowel het boekwerk zelf als de bijlage met de wijzigingen vast.

Investeringsprogramma kadernota 2026-2029 en VJN 2025 exclusief BTW, tenzij BTW een kostenpost is

Jaarschijf 2026

Project	Investering	Bijdragen voorziening	Bijdragen inruil/ subsidies	Netto investering
Totaal Programma 2	4.379.606			4.379.606
Totaal Programma 3	181.500			181.500
Totaal Programma 5	936.593		70.577	866.016
Totaal Programma 7	706.900	706.900		
Totaal 2026	6.204.599	706.900	70.577	5.427.122

**Investeringsprogramma kadernota 2026-2029 en VJN 2025
exclusief BTW, tenzij BTW een kostenpost is**

Jaarschijf 2027

Project	Investering	Bijdragen voorziening	Bijdragen inruil/ subsidies	Netto investering
Totaal Programma 0	950.000			950.000
Totaal Programma 2	3.958.000			3.958.000
Totaal Programma 4	5.190.000		259.500	4.930.500
Totaal Programma 5	847.124		95.422	751.702
Totaal Programma 7	1.060.375	1.060.375		
Totaal 2027	12.005.499	1.060.375	354.922	10.590.202

**Investeringsprogramma kadernota 2026-2029 en VJN 2025
exclusief BTW, tenzij BTW een kostenpost is**

Jaarschijf 2028

Project	Investering	Bijdragen voorziening	Bijdragen inruil/ subsidies	Netto investering
Totaal Programma 0	300.000			300.000
Totaal Programma 2	2.811.000			2.811.000
Totaal Programma 4	9.184.000		323.200	8.860.800
Totaal Programma 5	684.508		40.825	643.683
Totaal Programma 7	2.178.275	2.178.275		
Totaal 2028	15.157.783	2.178.275	364.025	12.615.483

**Investeringsprogramma kadernota 2026-2029 en VJN 2025
exclusief BTW, tenzij BTW een kostenpost is**

Jaarschijf 2029

Project	Investering	Bijdragen voorziening	Bijdragen inruil/ subsidies	Netto investering
Totaal Programma 0	40.000			40.000
Totaal Programma 4	6.090.000		278.000	5.812.000
Totaal Programma 5	854.093		96.677	757.416
Totaal Programma 5	1.444.395	1.444.395		
Totaal 2029	8.428.488	1.444.395	374.677	6.609.416

Bijlagen

Begrotingswijzigingen per taakveld

In onderstaand overzicht staan alle voorgestelde begrotingswijzigingen van de Kadernota 2026-2029 uitgesplitst per taakveld.

plus = nadeel, min = voordeel

Bedragen x € 1.000

	2026	2027	2028	2029
0 Bestuur en ondersteuning	-1.592	-1.646	-1.435	-290
0.1 Bestuur	-23	-23	-23	-23
salarissen 2026-2029	-25	-25	-25	-25
Indexatie 2026	2	2	2	2
0.2 Burgerzaken	-4	-4	-4	-4
salarissen 2026-2029	-664	-664	-664	-664
Indexatie 2026	-9	-9	-9	-9
Doorverdeling salarislaster Publiekszaken	669	669	669	669
0.4 Overhead	113	119	450	416
Vernieuwd raamcontract huis-advocaat	45	45	45	45
Informatievoorziening en -architectuur	14	14	14	14
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	257	257	257	257
Doorverdeling salarislaster AJZ	532	532	532	532
Doorverdeling salarislaster BWT	117	117	117	117
salarissen 2026-2029	-1.474	-1.474	-1.474	-1.438
Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	-33	-27	304	234
Indexatie 2026	147	147	147	147
Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislaster	377	377	377	377
Doorverdeling salarislaster Publiekszaken	132	132	132	132
0.5 Treasury	26	68	42	8
Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	37	122	104	11
Indexatie 2026	0	0	0	0
Rentekosten 2026-2029	-10	-55	-61	-3
0.61 OZB woningen	-234	-234	-234	-234
Indexatie 2026	-234	-234	-234	-234
0.62 OZB niet-woningen	-63	-63	-63	-63
Indexatie 2026	-63	-63	-63	-63

0.63	Parkeerbelasting	-29	-29	-29	-29
	Indexatie 2026	-29	-29	-29	-29
0.64	Belastingen overig	-130	-130	-130	-130
	Indexatie 2026	-5	-5	-5	-5
	Bijstelling en verhoging precariobelasting	-55	-55	-55	-55
	Bijstelling inkomsten na tariefsverhoging ligplaatsen	-70	-70	-70	-70
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-262	-364	-458	-543
	Indexatie 2026	3	3	3	3
	Gemeentefonds kadernota	-265	-367	-461	-546
0.8	Overige baten en lasten	-985	-985	-985	313
	salarissen 2026-2029	0	0	0	0
	LPO stelpost gemeentefonds 2029	0	0	0	1.264
	Inzetten stelpost loon-prijs indexatie	-985	-985	-985	-985
	Decembercirculaire 2024 stelpost LPO correctie	0	0	0	34
1	Veiligheid	121	123	82	82
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	77	77	77	77
	Doorverdeling salarislasten AJZ	27	27	27	27
	salarissen 2026-2029	-26	-26	-26	-26
	Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	0	0	0
	Indexatie 2026	77	77	77	77
1.2	Openbare orde en veiligheid	44	46	5	4
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	9	9	9	9
	Tijdelijke uitbreiding team Toezicht en Handhaving	42	42	0	0
	Doorverdeling salarislasten AJZ	1	1	1	1
	Doorverdeling salarislasten BWT	4	4	4	4
	Doorverdeling salarislasten Handhaving	271	271	271	271
	salarissen 2026-2029	-291	-291	-291	-291
	Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	0	0	0
	Indexatie 2026	9	11	11	11
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-5	34	114	203
2.1	Verkeer en vervoer	-35	151	230	326
	Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-224	-43	31	127
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	1.018	1.018	1.018	1.018
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	115	115	115	115
	salarissen 2026-2029	-1.071	-1.071	-1.071	-1.071
	Indexatie 2026	77	77	77	77
	Mobiliteit, verkeer en vervoer	50	55	60	60

2.10	Mutaties reserves	94	-113	-113	-113
	Bestemmingsreserve WCP	94	-113	-113	-113
2.2	Parkeren	-33	26	27	27
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	35	35	35	35
	Doorverdeling salarislaster Handhaving	165	165	165	165
	salarissen 2026-2029	-206	-206	-206	-206
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	-28	32	33	32
	Indexatie 2026	0	0	0	0
2.3	Recreatieve havens		1	2	1
	salarissen 2026-2029	0	0	0	0
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	0	1	1	1
	Indexatie 2026	0	0	0	0
2.4	Economische havens en waterwegen	-30	-31	-32	-37
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	114	114	114	114
	salarissen 2026-2029	-121	-121	-121	-121
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	-30	-31	-32	-36
	Indexatie 2026	6	6	6	6
3	Economie		13	14	13
3.1	Economische ontwikkeling	-1	-1	-1	-1
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	100	100	100	100
	salarissen 2026-2029	-104	-104	-104	-104
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	0	0	0	0
	Indexatie 2026	3	3	3	3
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		14	14	14
	Doorverdeling salarislaster Handhaving	27	27	27	27
	salarissen 2026-2029	-26	-26	-26	-26
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	0	14	14	14
	Indexatie 2026	-1	-1	-1	-1
4	Onderwijs	-337	-290	-292	19
4.1	Openbaar basisonderwijs	7	7	7	7
	Doorverdeling salarislaster welzijn	47	47	47	47
	salarissen 2026-2029	-40	-40	-40	-40

4.2	Onderwijshuisvesting	-399	-353	-354	-44
	Vergoeding verhuur tijdelijke onderwijslocatie De Wissel	-490	0	0	0
	Verhuur tijdelijke onderwijslocatie De Wissel	110	0	0	0
	Doorverdeling salarislaster welzijn	28	28	28	28
	salarissen 2026-2029	-24	-24	-24	-24
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	-63	-396	-415	-71
	Indexatie 2026	40	40	40	40
	Actualisatie huurvergoeding voorfinanciering kinderdagverblijven IHP	0	0	17	-16
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	56	56	56	56
	Doorverdeling salarislaster welzijn	149	149	149	149
	salarissen 2026-2029	-128	-128	-128	-128
	Indexatie 2026	34	34	34	34
5	Sport, cultuur en recreatie	247	264	272	288
5.1	Sportbeleid en activering	16	16	16	16
	Doorverdeling salarislaster welzijn	65	65	65	65
	salarissen 2026-2029	-56	-56	-56	-56
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	0	0	0	-1
	Indexatie 2026	7	7	7	7
5.2	Sportaccommodaties	50	66	74	86
	Doorverdeling salarislaster welzijn	93	93	93	93
	salarissen 2026-2029	-80	-80	-80	-80
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	27	43	51	63
	Indexatie 2026	10	10	10	10
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	41	41	41	41
	Doorverdeling salarislaster welzijn	84	84	84	84
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	52	52	52	52
	salarissen 2026-2029	-112	-112	-112	-112
	Indexatie 2026	9	9	9	9
	Verhoging subsidie dierenopvang	8	8	8	8
5.4	Musea				
	Indexatie 2026	0	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	3	3	3	3
	Doorverdeling salarislaster welzijn	19	19	19	19
	salarissen 2026-2029	-16	-16	-16	-16
	Indexatie 2026	0	0	0	0

5.6	Media	41	41	41	39
	Doorverdeling salarislaster welzijn	93	93	93	93
	salarissen 2026-2029	-78	-78	-78	-78
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	-1	-1	-1	-3
	Indexatie 2026	27	27	27	27
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	97	98	97	103
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	925	925	925	925
	Doorverdeling salarislaster Handhaving	23	23	23	23
	salarissen 2026-2029	-894	-894	-894	-894
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	-12	-11	-11	-6
	Indexatie 2026	54	54	54	54
6	Sociaal domein	1.849	1.946	1.749	1.786
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-531	-522	-1.283	-1.325
	Actualisatie lasten begroting opvang 2026 - 2029	85	85	978	978
	Vergoeding normbedragen bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO)	-902	-902	-2.534	-2.534
	Doorverdeling salarislaster welzijn	242	242	242	242
	salarissen 2026-2029	-519	-519	-519	-519
	Actualisatie kapitaallaster 2026-2029	-23	-14	-37	-4
	Indexatie 2026	78	78	78	78
	Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislaster	434	434	434	434
	Voortzetten Kom in Mijn Tuin door WIJ Heemstede	75	75	75	0
6.10	Mutaties reserves	611	611	891	916
	Storting overschot normbedragen in reserve opvang aandachtsgroepen meerjarig	636	636	916	916
	Onttrekking reserve opvang Kom in Mijn Tuin	-25	-25	-25	0
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	303	303	351	351
	salarissen 2026-2029	285	285	334	334
	Indexatie 2026	17	17	17	17
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	64	64	64	114
	Doorverdeling salarislaster welzijn	60	60	60	60
	salarissen 2026-2029	-9	-9	-9	41
	Indexatie 2026	13	13	13	13
6.3	Inkomensregelingen	187	187	332	332
	Actualisatie lasten begroting opvang 2026 - 2029	0	0	145	145
	salarissen 2026-2029	-1.315	-1.315	-1.315	-1.315
	Indexatie 2026	8	8	8	8
	Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislaster	1.494	1.494	1.494	1.494

6.4	WSW en beschut werk	48	48	48	48
	salarissen 2026-2029	-28	-28	-28	-28
	Indexatie 2026	40	40	40	40
	Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislasteren	36	36	36	36
6.5	Arbeidsparticipatie	44	25	11	13
	Wijziging verdeling SpaarneWerkt tekorten	-51	-70	-84	-81
	salarissen 2026-2029	-387	-387	-387	-387
	Indexatie 2026	28	28	28	28
	Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislasteren	454	454	454	454
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-23	-23	-23	-23
	Budget Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) 2026 - 2029	98	98	98	98
	Doorverdeling salarislasteren BWT	16	16	16	16
	salarissen 2026-2029	-509	-509	-509	-509
	Indexatie 2026	80	80	80	80
	Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislasteren	291	291	291	291
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	243	243	243	243
	Budget Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) 2026 - 2029	233	233	233	233
	salarissen 2026-2029	-282	-282	-282	-282
	Indexatie 2026	127	127	127	127
	Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislasteren	165	165	165	165
6.712	Begeleiding (WMO)	167	167	167	167
	Budget Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) 2026 - 2029	119	119	119	119
	salarissen 2026-2029	-209	-209	-209	-209
	Indexatie 2026	131	131	131	131
	Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislasteren	126	126	126	126
6.713	Dagbesteding (WMO)	3	3	3	3
	Indexatie 2026	3	3	3	3
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	6	6	6	6
	Actualisatie kapitaallasteren 2026-2029	0	0	0	0
	Indexatie 2026	6	6	6	6
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	538	622	706	706
	Regionale verdeelsystematiek meervoudige jeugdhulp meerjarig	313	397	481	481
	Indexatie 2026	225	225	225	225

6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	14	16	19	19
Regionale verdeelsystematiek meervoudige jeugdhulp meerjarig	8	10	13	13
Indexatie 2026	6	6	6	6
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	87	100	114	114
Regionale verdeelsystematiek meervoudige jeugdhulp meerjarig	50	64	77	77
Indexatie 2026	36	36	36	36
6.791 PGB WMO	7	7	7	7
Indexatie 2026	7	7	7	7
6.792 PGB Jeugd	12	12	12	12
Indexatie 2026	12	12	12	12
6.811 Beschermd wonen (WMO)	84	84	84	84
Doorverdeling salarislsten welzijn	61	61	61	61
salarissen 2026-2029	24	24	24	24
6.821 Jeugdbescherming	40	46	52	52
Regionale verdeelsystematiek meervoudige jeugdhulp meerjarig	23	29	36	36
Indexatie 2026	17	17	17	17
6.822 Jeugdreclassering	3	3	4	4
Regionale verdeelsystematiek meervoudige jeugdhulp meerjarig	2	2	2	2
Indexatie 2026	1	1	1	1
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-56	-56	-56	-56
salarissen 2026-2029	-217	-217	-217	-217
Bijdrage Bloemendaal en doorbelasting salarislsten	161	161	161	161
7 Volksgezondheid en milieu	33	15	4	-219
7.1 Volksgezondheid	87	87	87	87
Doorverdeling salarislsten welzijn	112	112	112	112
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	94	94	94	94
salarissen 2026-2029	-182	-182	-182	-182
Indexatie 2026	63	63	63	63
7.2 Riolering	-28	-39	-51	-273
Rioolheffing	114	100	89	-145
Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	382	382	382	382
salarissen 2026-2029	-384	-384	-384	-384
Actualisatie kapitaallsten 2026-2029	-21	-19	-20	-8
Indexatie 2026	-118	-118	-118	-118

7.3	Afval	-60	-66	-65	-65
	Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-30	1	1	0
	Indexatie 2026	-64	-64	-64	-64
	Afvalstoffenheffing	34	-3	-3	-1
7.4	Milieubeheer	42	42	42	42
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	126	126	126	126
	salarissen 2026-2029	-51	-51	-51	-51
	Indexatie 2026	-9	-9	-9	-9
	CDOKE	-24	-24	-24	-24
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-8	-8	-9	-9
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	12	12	12	12
	salarissen 2026-2029	-2	-2	-2	-2
	Indexatie 2026	-20	-20	-20	-20
	Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	-1	-1	-1	-1
	Inkomsten begraafplaats	3	3	3	3
	Onderhoud begraafplaats	0	0	-1	-1
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	105	105	457	452
8.1	Ruimte en leefomgeving	57	57	57	56
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	22	22	22	22
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	507	507	507	507
	salarissen 2026-2029	-474	-474	-474	-474
	Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	0	0	-2
	Indexatie 2026	3	3	3	3
8.3	Wonen en bouwen	48	48	399	397
	Actualisatie lasten begroting opvang 2026 - 2029	177	177	528	528
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beheer	225	225	225	225
	Salarisdoorberekening Ruimtelijk beleid	502	502	502	502
	Doorverdeling salarislaster BWT	448	448	448	448
	salarissen 2026-2029	-1.227	-1.227	-1.227	-1.227
	Indexatie 2026	-51	-51	-51	-51
	Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	13	13	13	10
	Versneld verduurzamen het Oude Slot	12	12	12	12
	Leges inkomsten verhogen	-50	-50	-50	-50

9	Raad	36	36	36	36
9.1	Bestuur	36	36	36	36
	salarissen 2026-2029	30	30	30	30
	Actualisatie kapitaallasten 2026-2029	0	0	0	0
	Indexatie 2026	6	6	6	6
	Totaal	457	599	1.000	2.369